

Wiktor Snastin

XII. Losy absolwentów

Lista absolwentów z poszczególnych matur z wyszczególnieniem dalszych losów każdego wychowanka w telegraficznym skrócie.

Matura pierwsza - 1925 rok

1. Aktanarowicz Antoni - Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Administracja - Postawy. Okupacja : deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.
2. Aleksandrowicz Edward - Seminarium Duchowne Wilno. Po wyświęceniu prefekt szkół powszechnych w województwie nowogródzkim. Następnie probostwo koło Grodna. AK - skrzynka, pomoc oddziałom partyzanckim.
3. Aleksandrowicz Helena - WSP Wilno. Nauczanie w szkołach powszechnych. Okupacja : tajne nauczanie, współpraca z oddziałami AK. Po wojnie nauczanie na Pomorzu Zachodnim.
4. Andrzejewski Klemens - Medycyna USB. Szpital Oszmiana i Wilno. Udział w Kampanii Wrześniowej - niewola niemiecka. Po wojnie praca w szpitalu w Kaliszu.
5. Baranowski Paweł - Medycyna USB. Szpital Wilno. Kampania Wrześniowa. Okupacja : pomoc rannym AK. Po wojnie praca w szpitalu w Rzeszowie.
6. Deulówna Hinda - Medycyna USB. Zamordowana w Ponarach w 1941 roku.
7. Jurewicz Stanisław - Wydział Prawa USB. Administracja - Wilno. Okupacja: konspiracja w administracji AK. Po wojnie PWSGW w Cieszynie, WSR w Lublinie. Ministerstwo Rolnictwa - Wydział Rolny w Warszawie.
8. Kamen Jankiel - Wydział Prawa USB. Zamordowany w Ponarach w 1941 roku.
9. Łukszo Franciszek - Wydział Geologii, Politechnika we Lwowie. Pracował w administracji we Lwowie. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie.
10. Niemczynowicz Józef - Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy - Włodzimierz Wołyński. Wydział Prawa USB. Administracja - Łuck.
11. Nowicka Weronika - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej w powiecie oszmiańskim. Okupacja : tajne nauczanie, współpraca z siatką konspiracyjną AK. Po wojnie nauczanie w Choszczynie i Szczecinie.
12. Oganowski Wacław - Oficer zawodowy - pełnił funkcję adiutanta 3 PAL w Wilnie. Kampania Wrześniowa, niewola niemiecka. Po wojnie Wojsko Polskie.
13. Perepeczko Adam - Wydział Rolny USB. Towarzystwo Lniarskie. Z ramienia rządu w 1939 roku - Estonia. W październiku 1939 roku Francja - WP, niewola niemiecka, ucieczka z obozu do Hiszpanii. Więzienie w Barbastro. Londyn - praca w College'u. Od 1952 roku Rodezja.

14. Perepeczko Janina - Wydział Matematyczno - Przyrodniczy USB. Nauczanie w szkole średniej. Okupacja : tajne nauczanie w powiecie oszmiańskim. W Komisji Egzaminacyjnej - tajna matura. Po wojnie szkoła średnia w Toruniu.
15. Puczko Stanisław - Medycyna USB. Lekarz rejonowy, współpraca z AK. Po wojnie - lekarz rejonowy i przyzakładowy fabryki sklejek.
16. Rudnikówna Rachel - Medycyna USB. Wyjazd do Izraela w 1947 roku.
17. Salmanowicz Jan - Wydział Prawa USB. Sędzia, adwokatura. Okupacja : praca w konspiracji AK. Po wojnie administracja.
18. Szapiro Izaak - Wydział Prawa USB. Zamordowany w Ponarach w 1941 roku.

Matura druga - 1926 rok

19. Abelowiczówna Nadzieja - Wyszła za mąż. Przeszła na wiarę katolicką podczas okupacji. Syn patriota - praca w konspiracji. Po wojnie administracja w Wilnie.
20. Basałygo Antoni - Urząd Skarbowy w Oszmianie. 1936 rok w Wilnie, Wydział Prawa USB. Okupacja : praca konspiracyjna w administracji AK, III Brygada - Miedniki - Kaługa. Po wojnie Komisarz Ziemi w Chodzieży, potem zastępca dyrektora do spraw ekonomicznych w Fabryce Porcelany w Chodzieży. Ostatnio Wydział Finansowy w Poznaniu.
21. Bunimowicz Hirs - Wydział Prawa USB. Zamordowany w Ponarach w 1941 roku.
22. Bieniaszewicz Wiktoria - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej. Wyszła za mąż w 1928 roku. Zachorowała na chorobę zakaźną i zmarła w 1938 roku w Wilnie.
23. Butkiewicz Stanisław - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja : AK, Inspektorat "F", X Brygada, Miedniki - Kaługa. Po wojnie Wydział Rolny i Leśny, początkowo Poznań - kierownik organizacyjny. Po skończeniu prawa - aplikacja sądowa w sądownictwie.
24. Butkiewicz Wincenty - Urząd Skarbowy w Oszmianie. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka - Katyń.
25. Deul Chaim - Medycyna USB. Zamordowany w Ponarach w 1942 roku.
26. Hanusewicz Bronisław - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie praca w administracji.
27. Kowalski Julian - Wydział Prawa USB. Aplikacja sądowa. Kampania Wrześniowa. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Udział w organizowaniu Związku Patriotów Polskich. Po wojnie Ministerstwo Skarbu, później Finansów.
28. Kuper Hirs - Farmacja USB. Zamordowany w Jagiełłowszczyźnie w 1942 roku.
29. Lewin Salomon - Medycyna USB. Zamordowany w Jagiełłowszczyźnie w 1942 roku.

30. Litorowicz Aleksander - Politechnika we Lwowie - Wydział Elektryczny. Dyrekcja PKP. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie Dyrekcja PKP.
31. Massalski Witold - Naczelnik Poczty w Oszmianie, od 1932 roku w Starej Wilejce. Zamordowany 22 VI 1941 roku.
32. Matulewicz Stefan - Wydział Matematyczno-Fizyczny USB. Nauczanie w szkole średniej. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie praca w szkolnictwie średnim.
33. Nowosielski Edward - WSP Warszawa, nauczanie w szkole powszechnej w gminie Smorgonie. Okupacja : deportacja do Kołomy w 1940 roku. Powrót w 1946 roku. Dyrektor PGR w Poznańskim do 1958 roku, później gospodarstwo żony w Rychtalu.
34. Oświecimska Janina - Wydział Sztuk Pięknych - Malarstwo USB. W 1933 roku otrzymała tytuł dyplomowanego artysty malarza. We wrześniu 1933 roku - Gimnazjum OO Marianów w Druż - nauczycielka plastyki. W 1936 roku Wilno - nauczycielka rysunków i robót ręcznych w Gimnazjum SS Benedyktynki. Okupacja: Ukropiszki - konspiracyjna praca w AK. Po wojnie: styczeń 1946 roku w Łodzi w Tygodniku Powszechnym. Od lipca w Krakowie. Praca malarska w domu, wystawa prac malarskich w Krakowie.
35. Szyrwiński Józef - Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Zambrowie. Administracja - Święciany. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
36. Swaracki Stanisław - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja : administracja AK. Zamordowany przez Niemców w 1943 roku.
37. Uszakiewicz Józef - Wydział Prawa USB. Urząd Skarbowy w Oszmianie. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Kanadzie.
38. Zacharzewski Henryk - Wydział Prawa USB. Praca w administracji. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie praca w administracji - Pomorze Zachodnie.

Matura trzecia - 1927 rok

39. Bielińska Franciszka - Wydział Prawa USB. Praca w administracji. Okupacja: praca w administracji - AK. Po wojnie praca w notariacie w Krakowie.
40. Borowski Aleksander - Akademia Medyczna UP. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie szpital w Trzemesznie.
41. Brażewicz-Dosiółko Mieczysław - Poczta - Centrala Telefoniczna w Oszmianie. Wydział Prawa USB. Zginął w 1943 roku.
42. Czerwiński Kazimierz - Medycyna USB. Zmarł na chorobę zakaźną w 1932 roku w Opatowie.

43. Dembiński Henryk - Wydział Prawa USB. Doktor praw. Wybitny publicysta, dążący do radykalnych reform społecznych. Zamordowany przez Niemców 12 sierpnia 1941 roku w Hancewiczach.
44. Gołubok Mojżesz - Medycyna USB. Wyjazd do Izraela w 1948 roku.
45. Iwaszkiewicz Stefan - Filologia Polska USB. Pracował w Wilnie w Gimnazjum Adama Mickiewicza oraz w innych szkołach średnich. Okupacja: Litwa Kowieńska jako rządca w gospodarstwie rolnym. Po wojnie polonista szkół średnich w Opolu.
46. Kamieniecka Frania - Farmacja USB. Wyjazd do Izraela w 1948 roku.
47. Kochanowski Konstanty - Wydział Historii USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
48. Kryczyński Konstanty - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Anglia. Obecnie w USA.
49. Masłowski Witold - Wydział Historii USB. PKP - Czeremcha. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie Dyrekcja PKP w Olsztynie.
50. Oświecimski Stefan - Wydział Filologii Klasycznej USB. W 1931 roku Szkoła Podchorążych Artylerii Rezerwy we Włodzimierzu Wołyńskim. W 1932 roku Gimnazjum w Nowej Wilejce. W 1933 roku Gimnazjum Juliusza Słowackiego w Wilnie. Okupacja w Warszawie. Po Powstaniu Warszawskim obóz w Pruszkowie. Ucieczka do Krakowa; praca w Radzie Głównej Opieki. Styczeń 1945 rok - obóz Maków Podhalański. Po wojnie: rok 1947 - asystent Katedry Filologii Klasycznej UJ; rok 1957 - Wiedeń, rok 1958 - adiunkt UŁ, rok 1960 po habilitacji docent i kierownik Katedry w Warszawie, rok 1964 - tytuł profesora. W 1976 roku emerytura i pół etatu na UŁ.
51. Owsiejczykówna Reza - Farmacja USB. Zamordowana w Jagiełłowszczyźnie w 1941 roku.
52. Rutkowska Wanda - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej powiat oszmiański. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód. Po wojnie w Anglii.
53. Szepet Kleofas - Oficer zawodowy. Kampania Wrześniowa. Niewola w ZSRR. Starobielsk - Katyń.

Matura czwarta - 1927 rok

54. Aleksandrowicz Stefan - Urząd Skarbowy w Oszmianie. Kampania Wrześniowa. Po wojnie: Urząd Skarbowy - Akcyza w Olsztynie. Dyrektor Państwowego Funduszu Wczasów w Warszawie. Ministerstwo Handlu Zagranicznego. Placówka w Korei. Obecnie w Warszawie.
55. Aleksandrowicz Salomea - Urząd Pocztowy w Nowogródku. Po wojnie na Pomorzu Zachodnim.
56. Anusewiczówna Teodozja - WSP Wilno, nauczanie w szkole powszechnej w powiecie oszmiańskim. Okupacja: tajne nauczanie. Po wojnie w Olsztynie.

57. Chodoszówna
58. Fajwuszewicz Fajwe - Medycyna USB. Zamordowany w Ponarach w 1941 roku.
59. Garniewiczówna Maria - Farmacja USB. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Obecnie apteka w Olsztynie.
60. Gołubok Abel - Wydział Prawa USB. Zamordowany w Ponarach w 1943 roku.
61. Epsztejn Mojżesz - Medycyna USB. Wyjazd do Izraela w 1948 roku.
62. Jaroszewicz Stanisław - Podchorążówka w Komorowie - 58 pp Wielkopolski w Poznaniu. Kampania Wrześniowa. Obóz jeniecki Woldenberg. Po wojnie - Polskie Zakłady Zbożowe w Olsztynie; od 1959 roku jako dyrektor naczelny w Zielonej Górze. Studium Ekonomiczne SGPiS.
63. Kozłowski Stanisław - Praca w administracji. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Obecnie w Australii.
64. Kucewicz Roza - Farmacja USB. Wyjazd do Izraela w 1948 roku.
65. Lisowski Jan - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie radca prawny ambasady w Turcji.
66. Malinowski Stefan - Wydział Prawa USB. Praca w PKP. Kampania Wrześniowa. Po wojnie: Dyrekcja PKP - inspektor w Olsztynie.
67. Massalski Cezary - Oficer zawodowy - Broń Pancerna. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Anglia. Po wojnie w USA.
68. Massalski Franciszek - Medycyna USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
69. Paszuk Wiktor - WSH Warszawa, rok studiów w Paryżu. Handel bekonami, oczyszczanie wagonów itp. (bez powodzenia w interesach). Okupacja: handel bławatny. Po wojnie dyrektor Baldonu w Lublinie, potem dyrektor Pax w Warszawie.
70. Perepeczko Florian - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie: warsztat - remont narzędzi rolniczych.
71. Rusakiewicz Nikodem - Wydział Prawa USB. Aplikacja adwokacka. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino. Obecnie w USA.
72. Salmanowicz Aleksander - Wydział Prawa USB. Administracja. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie w NBP w Olsztynie.
73. Szabuniewicz Michał - Weterynaria Lwów. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Wojsko Polskie. Po wojnie w Kongo Belgijskim. Po odzyskaniu niepodległości przez Kongo wyjechał do Kanady, gdzie pracował na uczelni jako specjalista chorób tropikalnych u zwierząt.
74. Wierzbicki Roman - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja: robotnik rolny. Po wojnie w Ministerstwie Rolnictwa w Warszawie.
75. Zaglewicz Władysław - Oficer zawodowy. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Anglia, pod Monte Cassino. Obecnie w Anglii.

Matura piąta - 1929 rok

76. Bartoszewicz Jan - Wydział Prawa USB. Urząd Skarbowy - Oszmiana. Kampania Wrześniowa. Okupacja: Litwa Kowieńska - pracownik rolny, później główny księgowy w Sowchozie (LSRR). Po wojnie Prokuratoria Generalna Oddział w Poznaniu, a po jej likwidacji w 1954 - adwokat, radca prawny.
77. Berkmanówna Sara - Farmacja USB. Wyjazd do Izraela w 1948 roku.
78. Butkiewicz Janina - Wydział Prawa USB. Praca w administracji. Po wojnie praca w administracji w Warszawie.
79. Czerniak Władysław - Urząd Pocztowy Postawy. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
80. Juniewicz Józef - Wydział Prawa USB. Urząd Skarbowy w Starej Wilejce. Kampania Wrześniowa. Aresztowany w 1940 roku. W czasie pędzenia więźniów ze Starej Wilejki do Riazania w 1941 roku padł z wycieńczenia i został zastrzelony.
81. Klimaszewski Władysław - WSH w Warszawie. Kampania Wrześniowa. Udział w Powstaniu Warszawskim. Po wojnie prywatna inicjatywa.
82. Kowalski Antoni - Urząd Skarbowy w Oszmianie. Okupacja: administracja - księgowy w Letukisie. Po wojnie: Urząd Skarbowy - Akcyza w Warszawie.
83. Lewinówna Masza
84. Markowski Stanisław - Medycyna USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
85. Mechanikówna Rachela
86. Perelman Chanani - Medycyna USB. Praktyka lekarska w Wilnie. Okupacja: księgowy w nadleśnictwie pod Wilnem. W maju 1944 roku zamordowano całą rodzinę (denuncjacja).
87. Podolecki Jan - Wydział Prawa UJ w Krakowie. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie praca w administracji w Krakowskim.
88. Rozwadowski Henryk - Medycyna USB. Praktyka lekarska w Wilnie. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
89. Sikorska Maria - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Od 1937 roku praktyka w bibliotekach naukowych do egzaminu z zakresu bibliotekarstwa. Okupacja: wychowywanie własnych dzieci. W latach 1944-45 w szkole we wsi Rowy koło Wilna. Po wojnie Liceum Ogólnokształcące w Bytowie. Od 1951 roku dyrektor Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Koszalinie.
90. Skurnowicz Bolesław - Urząd Skarbowy w Starej Wilejce. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka. Starobielsk - Katyń.
91. Szapiro Sonia Tamara - Stomatologia we Francji. Okupacja we Francji. Po wojnie: wykładowca na Akademii Medycznej w Białymstoku wraz z mężem Chlebowskim. W 1960 roku zachorowała na stwardnienie

rozsiane i w 1968 roku umieszczono ją w ośrodku dla nieuleczalnie chorych koło Białegostoku, a mąż z córką wyjechał do Izraela.

92. Wasilewski Józef - Wydział Prawa USB. Nie ukończył do wojny. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka. Starobielsk - Katyń.

Matura szósta - 1930 rok

93. Anusewicz Wacław - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB, nie ukończył. Zmarł w czasie okupacji w Grauzyszkach.

94. Chaszkowski Tadeusz - Wydział Prawa USB. Aplikował w sądzie w Dukli. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka. Kozielsk - Katyń.

95. Chmielnicka Helena - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej w gminie solskiej. Po wojnie pracuje w Dziesięciolatce w Oszmianie.

96. Chomiczewska Alina - Farmacja USB. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód. Obecnie jest w Anglii.

97. Dudzińska Hanna - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej. Okupacja: tajne nauczanie. Po wojnie: wychowywanie własnych dzieci, przy mężu w Kaliszu.

98. Górka Irena - Szkoła Dramatyczna Wilno. Ruch Oporu. Warszawa - listy gończe. Po wojnie: Teatr Rozmaitości, Dyrektor w Koszalinie, Białymstoku w latach pięćdziesiątych. Obecnie w Warszawie.

99. Hryniewicz Konstanty - SGGW Warszawa - Wydział Leśny. Kampania Wrześniowa. Obrona Warszawy. Niewola.

100. Jażewicz Michał - Oficer zawodowy. Kampania Wrześniowa, podczas której zginął w obronie Warszawy w 1939 roku.

101. Krasewicz Piotr - SGGW Warszawa - Wydział Leśny. Nadleśnictwo w Starej Wilejce. Kampania Wrześniowa. Okupacja: siatka konspiracyjna Inspektorat "F". Po aresztowaniu przez NKWD w 1944 roku słuch po nim zaginął.

102. Kamieniecki Efraim - Medycyna USB. Zamordowany w Ponarach w 1942 roku.

103. Lelono Romuald - Oficer zawodowy. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Anglia. Po wojnie: administracja w gospodarce uspołecznionej w Suwałkach.

104. Leonowicz Irena - Wydział Przyrodniczy - Biologia USB. Deportacja - Kazachstan 1940 rok. Obecnie nauczanie w szkole średniej w województwie warszawskim.

105. Łokuciewska Zofia - Wydział Humanistyczny - Etnografia USB Wilno. Praca w szkolnictwie. Okupacja: Inspektorat "F", skrzynka i punkt kontaktowy "Jaremy". Po wojnie praca w administracji - WRN w Lublinie.

106. Masłowski Jan - Wydział Rolniczy USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.

107. Makiej Bolesław - Wydział Fizyki USB. Pracownik naukowy w UP. Kampania Wrześniowa. Starszy asystent w Zakładzie Fizyki

- Doświadczalnej USB. Litwa Kowieńska - robotnik rolny. Pracownik w Fabryce Elektrotechnicznej w Wilnie do 22 VI 1941 roku. Praca w gospodarstwie rolnym - Mikulewyszczyna, gmina Krewo. Od lipca 1944 roku do końca wojny LWP. Po wojnie pracownik naukowy w UJ w Krakowie i UWr. oraz w Instytucie Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, od dnia 11 listopada 1976 roku profesor nauk fizycznych.
108. Nejrzanowski Kazimierz - Oficer zawodowy. Kampania Wrześniowa. Obrona Warszawy, ciężko ranny, dwa lata w szpitalu Ujazdowskim. Reszta okupacji na Kielecczyźnie. Ruch Oporu - AK. Obecnie w Kościerzynie; pracuje w szkole podstawowej.
109. Oświecimski Czesław - Wydział Matematyczno Przyrodniczy USB, następnie Politechnika Warszawska - Wydział Prądów Słabych. Kampania Wrześniowa. Po wojnie: fabryka radiowa Dora w Dzierżoniowie, dyrektor techniczny radiostacji w Szczecinie. Zbudował stację nadmorską w Jarosławcu. Wykładowca na Politechnice Szczecińskiej.
110. Pawłowska Amelia - Roczny Kurs Pedagogiczny Ostróg koło Horynia. Nauczanie w szkole powszechnej w powiecie Oszmiana. Okupacja: tajne nauczanie - Kamienny Łóg, współpraca z oddziałami AK. Po wojnie w szkolnictwie podstawowym w Toruniu.
111. Pilecki Julian - Medycyna USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
112. Piotrowiczówna Stanisława - Farmacja USB. Praca w aptece w Wilnie. Okupacja: siatka konspiracyjna AK. Po wojnie: apteka w Olsztynie.
113. Strugacz Leon - Politechnika w Wiedniu. Zamordowany w Panawieliszkach pod Oszmianą w 1941 roku.
114. Zabłocki Mieczysław - Medycyna USB. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Anglia. Obecnie w USA.

Matura siódma

115. Abramowicz Estera
116. Brażewicz-Dosiółko Stanisław
117. Dowgiałło Antoni - Politechnika we Lwowie - Wydział Elektryczny - inżynier elektryk. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Obecnie w Dyrekcji PKP.
118. Dziadul Józef - Urząd Skarbowy w Oszmianie. Kampania Wrześniowa. Okupacja: więzienie w Starej Wilejce, wywóz do Riazania w 1941 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.
119. Dragun Edmund - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Zginął nad Bzurą.
120. Halicki Władysław - Wydział Nauk Społecznych USB. Kampania Wrześniowa. Doktorat - wykładowca. Handel Zagraniczny.

121. Kac Jankiel - Medycyna USB w Wilnie. Zamordowany w Ponarach w 1941 roku.
122. Kaczmerówna Masza
123. Kapłanówna Masza
124. Koczan Dominik - Oficer Wyższej Szkoły Sanitarnej w Warszawie. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka. Kozielsk - Katyń.
125. Lelencz Czesław - Wydział Prawa USB - nie ukończył. W 1934 roku praca w MZK w Warszawie. Kampania Wrześniowa. Udział w Powstaniu Warszawskim. Po wojnie dyrektor MZK w Warszawie.
126. Leskesówna L.
127. Leśniewska Helena - Wyszła za mąż za lekarza weterynarii, zajmuje się wychowaniem dzieci.
128. Lewinówna B.
129. Łaszyński Czesław - Seminarium Duchowne w Wilnie. Prefekt szkół powszechnych w powiecie święciańskim. Okupacja: współpraca i pomoc oddziałom AK. Obecnie proboszcz parafii w Wejherowie.
130. Paszelówna Helena - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej na terenie gminy kucewickiej. Okupacja: tajne nauczanie, współpraca z siatką konspiracyjną AK. Obecnie nauczanie w szkole podstawowej w powiecie świebodzińskim.
131. Popowówna Halina - Administracja - Kasa Komunalna w Oszmianie. Okupacja: księgową w Letukisie w Oszmianie. Po wojnie administracja w Szklarskiej Porębie.
132. Rodziewicz Tadeusz - Praca w administracji. Wydział Weterynarii we Lwowie. Po wojnie pracował w województwie krakowskim.
133. Szelubski Elias - Medycyna USB. Zamordowany w Jagiellońszczyźnie w 1941 roku.
134. Tumiałojć Konstanty - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja: AK siatka konspiracyjna. Po wojnie w Ministerstwie Finansów w Warszawie.
135. Waks Chaim
136. Wojniusz Edward - Oficer zawodowy. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Afryka, Monte Cassino gdzie zginął przy natarciu.
137. Wojtkiewicz Leon - Centralny Instytut Wychowania Fizycznego - Warszawa. Mistrz Polski w pięcioboju. Po otrzymaniu dyplomu pracował w szkolnictwie w Wilnie. W 1943 roku wywieziony na roboty do Niemiec gdzie zginął podczas bombardowania.

Matura ósma - 1932 rok

138. Abramowicz Abraham - Medycyna USB. Wyjazd do Izraela w 1947 roku.
139. Awsiukiewicz Leonard - Seminarium Duchowne Wilno. W 1934 roku Szkoła Podchorążych Rezerwy we Włodzimierzu Wołyńskim. W 1935 roku Urząd Skarbowy w Wołożynie, w 1937 roku Urząd Skarbowy w

- Nowogródka. W październiku 1939 roku Oszmiana. Okupacja: majątek Bogdaniszki i Nowosiółki. W 1945 roku Komisja Ewakuacyjna w Oszmianie. W październiku 1945 roku Urząd Skarbowy w Rawiczu, Ochrona Skarbowa w Lesznie, Urząd Skarbowy w Gryfnie, w 1955 roku Szczecin - administracja - Spedycja Kolejowa.
140. Bohdziewicz Waclaw - Wydział Matematyczny USB. Kampania Wrześniowa. Powstanie Warszawskie. Po wojnie Handel Zagraniczny - ekspert Polskiej Izby Handlu Zagranicznego.
141. Cymbler
142. Cynarski Stanisław - Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie. Kampania Wrześniowa. Ruch Oporu - AK. Po wojnie nauczanie wychowania fizycznego w szkole średniej.
143. Dawidowicz Aleksander - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Deportacja do ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino. Obecnie w USA.
144. Dowgiałto Mieczysław - Szkoła Podchorążych Rezerwy przy 77 pp, po skończeniu - macierzysty 86 pp w Mołodecznie. Od 1935 roku Izba Skarbowa w Wilnie. Wydział Prawa USB. Wojna przerwała naukę. Od 1939 do VI 1941 roku - kierownik piekarni i cukierni w Wilnie. W czasie okupacji niemieckiej u rodziców we wsi Kopane Błoto. Po wojnie: gospodarstwo we wsi Krzywiec.
145. Fedorowicz Janusz - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino. Obecnie w Kanadzie.
146. Firko Czesław - Lata 1932-37 instruktor w Komendzie Wojewódzkiej LOPP. Lata 1937-39 biuro handlowe - dostawy dla wojska w Wilnie. Internowany: Litwa - obóz w Kołatowie; majątek Aristowa - robotnik rolny. Rok 1944 Oszmiana - biuro pełnomocnika Lud. Kom. Zaopatr. ZSRR. Rok 1945 - Szklarska Poręba - prywatna apteka żony. Rok 1951 - Wrocław: - impresario - Państwowej Opery. Lata 1970-76: Biuro Projektowe Budownictwa Przemysłowego, jako projektant zastosowania komputerów w budownictwie.
147. Kamien Eliasz - Wydział Prawa USB. Zamordowany w Ponarach w 1941 roku.
148. Kozłowski Aleksander
149. Markiewicz Ignacy - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka. Po wojnie prokurator, sędzia. Ostatnio w Ministerstwie Sprawiedliwości.
150. Masłowski Eugeniusz - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Obóz jeniecki w Niemczech. Po wojnie pracował w Komitecie Polskim dla Repatriantów w Niemczech.
151. Melamed - Wydział Prawa USB. Zamordowany w Jagiełłowszczyźnie w roku 1941.

152. Rodziewicz Edward - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie radca prawny w Nowej Hucie.
153. Sawicki Antoni - Lata 1933-35 Seminarium Duchowne w Wilnie. Rok 1935 - Wydział Prawa USB. Lata 1936-37 Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Lata 1937-42: Seminarium Duchowne w Wilnie, 3 marca 1942 roku likwidacja seminarium. Aresztowany jako diakon przebywa na łukiszkach. W lipcu 1942 roku zostaje wywieziony do Niemiec na roboty, gdzie pracuje fizycznie w różnym charakterze. 18 maja 1945 roku, po złożeniu egzaminów otrzymuje święcenie kapłańskie z rąk ks. biskupa Alberta Stohra, ordynariusza mogunckiego. Od 1962 roku jest proboszczem w Kaszewiczach.
154. Szczerbicki Leopold - Wydział Prawa USB do 1933 roku. Od 1934 roku CIWF w Warszawie. Od 1937 roku nauczyciel wf w Liceum i Gimnazjum w Wołkowysku. Okupacja: Węgry, obóz cywilny. Obecnie nauczyciel w szkole średniej i trener.
155. Urbanowicz Jan - Oficer Zawodowy. Kampania Wrześniowa. Okupacja: AK na Wileńszczyźnie. Po wojnie praca w administracji.
156. Zahorenko Edward - Seminarium Duchowne Wilno. Rok 1937 - święcenie kapłańskie i wikariat w kościele Św. Jakuba w Wilnie. Rok 1941 - nauczanie po polsku religii w szkole litewskiej. Jest przesłany i poszukiwany przez gestapo. 1945 rok - Białystok. 1946 rok - parafia w Barwicach koło Szczecina; pionierska praca społeczna i kulturalna: imprezy, przedstawienia teatralne; prezes straży pożarnej. 1959 rok - parafia w Klenicy (20 lat). Obecnie w Zielonej Górze.

Matura dziewiąta - 1933 rok

157. Baksztówna - Wydział Farmacji USB. Zamordowana w Ponarach w 1942 roku.
158. Bartoszewicz Antoni - Wydział Prawa USB. Zmobilizowany jako student III roku - podchorąży artylerii. Deportacja do ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino. Po wojnie: Anglia, Kanada - Toronto, robotnik w przemyśle metalowym.
159. Chaszkowska Monika - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Zmarła w 1937 roku w Oszmianie.
160. Epsztejm Alma - Medycyna USB. Zamordowana w Ponarach w 1942 roku.
161. Karzinkin Leonidas - SGGW Warszawa. Kampania Wrześniowa. AK - Warszawa. Powstanie Warszawskie. Więziony na Pawiaku. Po wojnie administracja w Łodzi.
162. Kiersnowski Olgierd - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Ranny pod Lwowem. Deportacja w głąb ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino. Obecnie w Szwajcarii.
163. Kościukiewicz Halina - Wydział Prawa USB. Po roku Szkoła Pielęgniarska - praca w szpitalu koło Białegostoku. Wyszła za mąż za lekarza

- weterynarii. Deportacja do Ałtajskiego Kraju z dzieckiem i rodzicami w 1941 roku. Po wojnie przy mężu, wychowywanie dzieci.
164. Kościukiewicz Eugeniusz - Wydział Prawa USB. Od 1937 roku Wydział Rolnictwa USB. Aresztowany i zamordowany w Starej Wilejce 22 czerwca 1941 roku (NKWD).
165. Kowalska Janina - Administracja w Oszmianie. Okupacja: administracja w Szczecinku
166. Matulewicz Józef - Medycyna USB. Kampania Wrześniowa. Internowany w Niemczech - obóz w Woldenberg.
167. Pilecki Kazimierz - Wydział Prawa USB. Zmarł w 1938 roku.
168. Podhajski Helena - Wydział Humanistyczny - Filologia Francuska UW. Roczne Studium Pedagogiczne UW oraz praktyka roczna w Gimnazjum Władysława IV w Warszawie. Dyplom nauczania języka francuskiego w szkołach średnich i wyższych. Lata 1938-39: Samorządowe Gimnazjum w Przasnyszu. Lata 1940-47 w Oszmianie. Po wojnie pełni funkcje z-cy lub dyrektora szkół średnich w województwie warszawskim.
169. Sienkiewicz Julia - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Nauczanie w szkole średniej. Tajne nauczanie. Obecnie szkoła średnia w Olsztynie.
170. Siwicki Piotr - Wydział Prawa USB. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Po wojnie pracuje w administracji.
171. Skutkiewicz Ludwik - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Zginął w obronie Warszawy w 1939 roku.
172. Rubacki Włodzimierz - pomaturalne Technikum Budowlane. X Brygada AK. Po wojnie: Szkoła Aktorska, Teatr w Wilnie.
173. Zapaśnik Wiktor - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka.

Matura dziesiąta - 1934 rok

174. Adamowicz Zbigniew - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Deportacja w głąb ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.
175. Błaszczak Józef - Po zdobyciu matury powrót do Francji.
176. Bohdanowicz Genowefa - Wydział Humanistyczny - Filologia Germańska USB. Okupacja: administracja - tłumacz. Po wojnie nauczanie w szkole średniej.
177. Haniewicz Witold - Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Wilnie. Praca w administracji. Kampania Wrześniowa. Okupacja: więzienie - Stara Wilejka, wywieziony do Riazania w 1941 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.
178. Lewin Dawid - Medycyna USB. Wyjazd do Izraela w 1947 roku.
179. Litorowiczówna Kazimiera - Praca w administracji przed, w czasie okupacji i po wojnie. Obecnie w Szczecinku.

180. Nieciejowski Henryk - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja: administracja w gminie Oszmiana. Po wojnie Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Zielonej Górze.
181. Paszel Edward - Wydział Prawa USB. Okupacja sowiecka: 13.04.41 rok - roboty przymusowe przy budowie lotniska w Skidlu. Okupacja niemiecka: obóz w Czechach. Od 1946 roku Państwowe Uzdrowiska Polczyn Zdrój, Kołobrzeg - księgowy.
182. Perska Lidia - Farmacja USB. Obecnie w Izraelu.
183. Połońska Stanisława - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Kurs Pielęgniarski, praca w szpitalu.
184. Pietkiewicz Wincenty - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Rozbrojenie pod Lwowem. Ucieczka do Wilna. Okupacja: dyr. Biura Delegata Rządu pod egidą Dobrzańskiego - delegat Rządu Delegatury Rządu Londyńskiego na Kresy Wschodnie. W 1945 roku aresztowany i skazany na 15 lat katorgi - Workuta. Powrót w 1960 roku. Obecnie Kierownik Organizacyjny Gospodarki Komunalnej w Katowicach.
185. Sawicki Jan - Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Praca w administracji. Kampania Wrześniowa. Niewola sowiecka.
186. Sidorowicz Longin - Kurs Podchorążych w Wilnie. Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa, zginął w obronie Ojczyzny.
187. Siwicki Czesław - Wydział Prawa USB. Administracja - Nowogródek. Mobilizacja - Lida: aprowizacja wojska i ludności napływowej. Okupacja: u rodziców na wsi - praca na roli. Kontakt z partyzantką - IV Brygada Narocz AK, w czerwcu 1944 roku do Brygady Ronina; rozbrojenie Miedniki - Kaługa. Po wojnie w Olsztynie: Urząd Wojewódzki, później Prokuratura Sądu Okręgowego.
188. Szepet Zygmunt - CIWF w Warszawie. Kampania Wrześniowa. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Monte Cassino, Anglia. Obecnie w USA.
189. Sylwestrowicz Janusz - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię - Francja, Anglia. Po wojnie wrócił do kraju. Zmarł w Gdańsku.
190. Służewska Ludwika - Wydział Prawa UW. Udział w Powstaniu Warszawskim - gdzie zginęła.
191. Wojtkiewicz Maria - Medycyna USB. Deportacja do Kazachstanu w 1939 roku. Po powrocie ukończyła medycynę na UK. Praca w szpitalu w Łomży.
192. Wojtkiewicz Stanisława - WSP Wilno. Nauczanie w szkole powszechnej - powiat Oszmiana. Po wojnie Szkoła Podstawowa w Poznaniu.
193. Wołski Paweł - Farmacja USB. Kampania Wrześniowa. Internowany do Niemiec - obóz w Woldenberg. Po wojnie jako farmakolog pracuje w aptece w Łodzi.
194. Zawadzka Zofia - Wyszła za mąż za lekarza. Poświęciła czas na wychowywanie potomstwa.

Matura jedenasta - 1935 rok

195. Baranowicz Aleksander - Wydział Prawa USB. Lata 1936-37: Kurs Podchorążych Rezerwy w Zambrowie gdzie zostaje pozbawiony cenzusu za sympatie probiałoruskie. Lata 1938-39: ponownie studia. W latach 1939-41: nauczanie w szkole powszechnej w Oszmianie i Michałkoniach. Lata 1941-44: praca na gospodarce rodziców. Rok 1945 - Armia Czerwona. Rok 1946: przebywa na Pomorzu zachodnim we wsi Krzyki, koło Szczecinka. Lata 1953-55: jest nauczycielem w Chwalimiu. Lata 1955-59: w pracuje Zakładzie Energetycznym. Lata 1960-63 pracuje w Biurze Rady Adwokackiej i Elektromontażu. Lata 1964-79 - jest szefem postępu technicznego w Dolmelu. Ukończył Technikum Elektryczne oraz uzyskał magisterium z ekonomii w Wyższej Szkole Ekonomicznej - UW. Wr.
196. Bartoszewicz Edward - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Po kapitulacji przebywa na Litwie Kowieńskiej aż do 1944 roku. W 1945 roku UL, po ukończeniu prawa - aplikacja adwokacka, następnie sądowa. Jest sędzią dla nieletnich w Grójcu, a potem we Wrocławiu.
197. Gliński Jan - SGGW w Warszawie. Po roku - Medycyna USB. Zginął w czasie Kampanii Wrześniowej.
198. Jabłoński Antoni - WSP Warszawa. Praca w szkole powszechnej. Okupacja: tajne nauczanie w Krewie, siatka konspiracyjna AK. VIII Brygada. Od października 1944 roku do maja 1945 roku- więzienie w Oszmianie. Po wojnie: Suwałki, Białystok - dyrektor Domu Dziecka i nauczyciel.
199. Kiejdo Stanisław - WSP Wilno. Internowany - Litwa Kowieńska. Praca w szkole w obozie dla uchodźców. Okupacja niemiecka: powrót do Mordas - tajne nauczanie. Oficer wywiadu - Obwód Oszmiana - AK, Inspektorat "F". Po wojnie w Słupsku - dyrektor szkoły podstawowej. Działacz ZHP, Prezes Miłośników Ziemi Słupskiej, Prezes Związku Emerytów Nauczycieli w Słupsku.
200. Kłujszówna Janina - Praca w administracji. Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku.
201. Kościukiewicz Janina - Praca w administracji - Wilno. Okupacja: Litwa Kowieńska. Po wojnie technik farmakolog - apteka w Sztumie.
202. Fiedorkiewicz Janusz - Zawodowa Szkoła Oficerska w Komorowie - 74 pp w Lublińcu. Kampania Wrześniowa. Okupacja: praca w leśnictwie, woj. lubelskie, udział w Ruchu Oporu AK. Lata 1944-45: d-ca batalionu II Armii WP. Po wojnie kierownik Składu Drzewnego w Lublinie, od 1949 roku Gdynia - Inspektor w Biurze Zbytu Drewna.
203. Lewinówna Masza - Farmacja USB. Zamordowana w Jagiełłowszczyźnie w 1941 roku.
204. Lewinówna Rebeka - Medycyna USB. Zamordowana w Panawieliszkach w 1942 roku.

205. **Łaszkiwicz Ludwik** - Wydział Rolny USB. Okupacja: Końskie - siatka konspiracyjna AK. Po wojnie: SGGW - Wydział Rolny UW, doktorat, redaktor czasopisma rolniczego.
206. **Łokuciewski Witold** - Szkoła Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie. Udział w Kampanii Wrześniowej - Brygada Pościgowa w obronie Warszawy. Przez Rumunię - Francja, Anglia - Dywizjon 303. Po wojnie: lata 1947-56 w aeroklubie lubelskim i spółdzielczości pracy. Lata 1956-69 w lotnictwie wojskowym płk.pilot. Lata 1969-72 w Londynie - attache wojskowy, morski i lotniczy Ambasady PRL. Obecnie ZBoWiD - Członek rady Naczelnej oraz vice-prezes Zarządu Wojewódzkiego w Warszawie.
207. **Mieźarćówna Maria** - WSP Wilno. Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku.
208. **Narkiewicz Józef** - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Deportacja w głąb ZSRR w 1941 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.
209. **Nowosielska Zofia** - Wychowawczyni Przedszkola w Wasilkowie koło Białegostoku. Szkoła Pielęgniarska w Wilnie. Okupacja: administracja w Letukisie. Praca konspiracyjna - AK. Po wojnie nauczanie w szkole podstawowej powiat Przasnysz. SN - Ciechanów.
210. **Połońska Jadwiga** - Administracja w Oszmianie. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Po wojnie Biblioteka Uniwersytecka w Łodzi. Jednocześnie ukończyła w 1950 roku Wydział Spółdzielczy Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego, uzyskując tytuł inżyniera, a w 1952 roku Wydział Humanistyczny UL ze stopniem magistra filozofii z zakresu socjologii i specjalnością bibliotekoznawczą.
211. **Rozwadowska Maria** - Wydział Chemii USB. Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Anglia. Obecnie w Kanadzie.
212. **Sawicka Stanisława** - WSP Wilno. W czasie okupacji administracja w gminie Holszany. W 1943 roku wywieziona na roboty do Niemiec.
213. **Sepkówna Jadwiga** - Wydział Matematyczno Przyrodniczy USB. Okupacja sowiecka: Szkoła Podstawowa w Czarniewie powiat Augustów. Okupacja niemiecka: tajne nauczanie do maja 1944 roku, potem partyzantka do roku 1945. Praca konspiracyjna - Obwód 22 Sokółka, placówka Suchowola, Okręg Białystok. Po wojnie: Gimnazjum Spółdzielczo Rolnicze w Skórczu. W 1946 roku w Gimnazjum w Sztumie, gdzie pracowała do roku 1961 (nieprawomyślna - AK). Od 1962 roku Wydział Finansowy - księgowa w Sztumie.
214. **Snastin Wiktor** - Wydział Rolny USB. Okupacja: konspiracja - SZP - Wilno, aresztowanie - Łukiszki, grudzień 1939 rok do czerwca 1940 roku. Od sierpnia 1941 roku - Oszmiana ZWZ-AK. Komendant Obwodu Soły, następnie adiutant Komendanta Obwodu Oszmiana, oficer operacyjny, w końcu adiutant - X Brygada Gustawa. Po wojnie: praca w szkolnictwie

- podstawowym, przedmioty pedagogiczne - Ciechanów, następnie WSP Warszawa. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Lipie powiat Przasnysz.
215. Sołoduchówna Sara - Wyszła za mąż. Obecnie w Izraelu.
216. Stempkowski Witold - Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
217. Szczepanowicz Wacław - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa, rozbrojenie pod Kowlem. Ucieczka do Wilna. W dniu 12 XII 1939 roku otrzymał tytuł inżyniera po złożeniu egzaminu. Praca w Fabryce Lniarskiej w Nowej Wilejce. Okupacja: siatka konspiracyjna AK w Wilnie. 12 czerwca 1945 roku aresztowany i dołączony do procesu Delegatury Rządu Londyńskiego. Skazany na 10 lat obozu i 5 lat zsyłki. Obóz Komi - CCR-Kniaź Pohort. Powrót w 1956 roku. Inspektor Inziarski w województwie szczecińskim, 1958 rok w Łodzi - Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego.
218. Szmitówna Chawka - Praca w handlu. Wyjechała do Izraela w 1946 roku.
219. Szoloch Edward - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja: Ruch Oporu - AK, X Brygada Gustawa. Internowany: Miedniki - Kaługa. Po wojnie WSP - dyrektor Szkoły Podstawowej w Olsztyńskim.
220. Szukielojć Antoni - Praca w administracji. Kampania Wrześniowa. Okupacja: nacjonalista białoruski - partia komunistyczna. 23 czerwca ucieczka do ZSRR. Przejrzenie. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Londyn. Obecnie w USA.
221. Szymański Albin - Wydział Matematyczno Przyrodniczy. Deportacja w głąb ZSRR w 1941 roku. Armia Berlinga. Po wojnie WSP - praca w Szkole Podstawowej w Zielonej Górze.
222. Wawerys Władysław - Praca w administracji. Okupacja: praca w administracji gminy Smorgonie. Po wojnie administracja w Szczecinku.
223. Wierzbicka Wanda - Szkoła Kosmetyczna - własny zakład kosmetyczny przed, w czasie i po wojnie. Obecnie w Kanadzie.
224. Zawadzka Janina - Administracja. Po wojnie wyszła za mąż za lekarza weterynarii - nie pracuje, prowadzi dom i wychowuje dzieci.

Matura dwunasta - 1936 rok

225. Bekier Rywa - Wyszła za mąż - opieka nad dziećmi.
226. Dorniakówna Jadwiga - Wydział Rolny USB. Okupacja - wychodzi za mąż. Po wojnie praca w administracji w Warszawie.
227. Chrulewówna Halina - Szkoła Nauk Politycznych - Wydział Ambasadorów, język turecki w Wilnie. Okupacja: Zarząd Miejski w Oszmianie. Po wojnie ZPW "Polska Wełna" w Zielonej Górze.
228. Dobrzyńska Nadzieja - Medycyna USB, UKowno. Okupacja: Służba Zdrowia pod kierunkiem Bonifacego - AK. Po wojnie Klinika w Gdańsku - pediatria, doktorat.

229. Chomiczewski Michał - Farmacja USB. Okupacja: konspiracja - wywiad, podopieczny dha Kiejdy. Zginął tragicznie w 1942 roku.
230. Gimzewska Stefania - Wydział Humanistyczny - Filologia Germańska USB. Po wojnie UP. Nauczanie w szkole średniej w Poznaniu.
231. Holak Michał - Medycyna USB, UKowno. AK "Bonifacy" - naczelny lekarz Inspektoratu "F". Szpital Powiatowy, Szpital Polowy. Lekarz Ludowego Wojska Polskiego - pplk. Obecnie we Wrocławiu.
232. Hryniewicz Józef - Wydział Prawa USB. Okupacja: SZP - Wilno; więzienie - grudzień 1939 roku do lipca 1941 roku Łukiszki - Kowno. Od sierpnia 1941 roku Krewo: wywiad, informacja, kolportaż. Po wojnie: technik farmaceutyczny, po ukończeniu prawa radca prawny w Spółdzielni Mleczarskiej w Ornece.
233. Lejbman Dora - Wyjechała do Izraela w 1948 roku.
234. Martusewicz Tadeusz - Szkoła Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie - strzelec pokładowy. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię, Francja, Anglia - Dywizjon 303. Obecnie w Anglii.
235. Mieszkuciówna Irena - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Okupacja: praca konspiracyjna w Wilnie. Od 1941 roku w Oszmianie - łączniczka w Inspektoracie "F" oraz XIII Brygady. Po wojnie nauczanie w szkole średniej w Łodzi.
236. Skowroński Władysław - Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Wilnie. Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka. Po wojnie ukończył rolnictwo na UP. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej - Wydział Rolny w Poznaniu.
237. Sokołowska Stanisława - Farmacja UP. Obecnie praca w aptece w Krakowie.
238. Stosuj Wincenty - Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Okupacja sowiecka: Litwa Kowieńska - robotnik rolny, drwal, smolarz. Okupacja niemiecka: siatka konspiracyjna AK w Oszmianie, X Brygada Gustawa - rozbrojenie. Po wojnie w 1946 roku ukończenie studiów - UJ. Od 1946 roku Lniarska Stacja Doświadczalna w Poznaniu, od 1954 roku w Instytucie - adjunkt, technologia produkcji i przerobu lnu.
239. Tyrło Marian - Szkoła Podchorążych w Grudziądzu. Kampania Wrześniowa. Przez Rumunię: Francja, Anglia. Obecnie w Anglii.
240. Usewicz Jan - Dywizyjny Kurs Podchorążych w Lidzie. Praca w administracji. Deportacja w głąb ZSRR w 1941 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód. Obecnie w USA.
241. Wienciało Ję Julitta - Szkoła Policyjna w Wilnie. Wywieziona na roboty do Niemiec.
242. Wołczyński Zygmunt - Pomaturalne Studium Hodowli Zwierząt Futerkowych. Kampania Wrześniowa. Okupacja: praca na roli u rodziców. Po wojnie PGR, hodowla lisów.

243. Wysocki Adam - Medycyna USB, UKowieński. Okupacja: Ruch Oporu - AK, Szpital Powiatowy, współpraca z "Bonifacym". Lekarz - LWP. Obecnie w Sopocie.

Matura trzynasta - 1937 rok

244. Baranówna Sara - Farmacja USB. Wyjazd do Izraela w 1948 roku.

245. Fidlerówna Gienka

246. Judsonówna Sara - Wyszła za mąż. Zamordowana w Jagiellońszczyźnie w 1942 roku.

247. Miastowski Leon - Kurs Podchorążych Rezerwy Artylerii w Zambrowie. Kampania Wrześniowa. Internowany na Litwie. Obóz niemiecki jeńców radzieckich - Biała Podlaska. Okupacja: AK - Komendant Gminy Polany, X Brygada Gustawa - Miedniki. LWP - służba w stopniu ppłk. Obecnie: gospodarstwo ogrodnicze pod Warszawą.

248. Nowohońska Irena - WSP Wilno. Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku - Sowchoz Kamiennyj Brod. W 1941 roku Ałbasar - budowa kolei. Od 1947 roku Szkoła Podstawowa w Świebodzinie.

249. Rymdejko Antoni - Szkoła Podchorążych Rezerwy Artylerii w Zambrowie. Wydział Prawa USB. Okupacja: w latach 1939-41 robotnik kolejowy. Od września 1941 roku do sierpnia 1944 roku żołnierz 77 pp AK. Po wojnie Wydział Prawa UL; ze względu na kontuzję rezygnuje ze studiów. Od 1946 do 1978 roku Wydawnictwo MON - księgowy i redaktor w Łodzi.

250. Wysocka Kamila - Praca w majątku Uglejowo. Deportacja do Kazachstanu w roku 1940. Obecnie ogrodnictwo we Wrocławiu.

Matura czternasta - 1938 rok

251. Aleksandrowicz Janina - Praca w administracji. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.

252. Bekier Srul - Medycyna USB. Zamordowany w Panawieliszkach w 1941 roku.

253. Bohdziewiczówna Alina - WSP Wilno. Okupacja: łączniczka AK. Zginęła pod Sołami w 1944 roku w czasie transportu broni.

254. Chmielnicka Eugenia - Praca w administracji w Oszmianie. Okupacja: praca w administracji w gminie polańskiej. Po wojnie praca w szkolnictwie w powiecie oszmiańskim.

255. Fiedorowicz Janusz - Kurs Podchorążych Rezerwy przy 5 ppleg. w Wilnie. Wydział Prawa USB. Kampania Wrześniowa. Internowany - Litwa, deportacja do ZSRR w 1940 roku.

256. Ginko Henryk - Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Kampania Wrześniowa. Internowany - Litwa. Deportacja do ZSRR w 1940 roku.

257. Jankowska Genowefa - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Deportacja do Kazachstanu w 1941 roku. Po wojnie praca w rozgłośni radiowej w Elblągu.
258. Kasperowicz Józef - Starostwo Powiatowe - Wydział Drogowy w Oszmianie. Okupacja: praca w gospodarstwie u rodziców, aresztowany przez gestapo. Po wojnie Prezydium Miejskiej Rady Narodowej - księgowy w Kolsku.
259. Kuklis Jan - Kurs Podchorążych Rezerwy Artylerii w Zambrowie. Wydział Rolny USB. Kampania Wrześniowa. Niewola niemiecka.
260. Lenartowicz Joanna - Praca w administracji. Deportacja do Kazachstanu w 1939 roku. Po wojnie WSP Warszawa. Nauczanie w szkole podstawowej w Olsztynie.
261. Łastówko Antoni - Urząd Pocztowy. Okupacja: księgowy w artelu. Po wojnie księgowy w Przedsiębiorstwie Budowlanym w Choszczynie.
262. Łobacz Witold - Szkoła Podchorążych Kawalerii. Kampania Wrześniowa - 10 pułk ułanów - Grupa Narew. Niewola niemiecka. Po wojnie Wydział Weterynarii UW - 3 lata, następnie praca w administracji.
263. Łokuciewski Henryk - Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Kampania Wrześniowa. Konspiracja - AK. IX Brygada Małego. Dowódca oddziału osłony "Jaremy", zginął w czasie przebiecia się 17 lipca 1944 roku.
264. Nieciejowski Augustyn - Kurs Podchorążych Rezerwy w Zambrowie. Kampania Wrześniowa. Okupacja: robotnik na kolei. Po wojnie praca w administracji w Zielonej Górze.
265. Pietkiewicz Bolesław - Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Kampania Wrześniowa - Armia Prusy, Dąb Biernacki - Puszcza Kozienicka. Niewola niemiecka - 1843 Erkennungsmarke Stalag V B Villingen - do kwietnia 1945 roku. Po wojnie Akademia Handlowa. Praca w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej - Kontrola Gospodarcza w Szczecinie.
266. Pietkiewicz Józef - Wydział Rolny USB. Okupacja sowiecka na Litwie Kowieńskiej, niemiecka: Centele. Od 1943 roku w siatce konspiracyjnej AK, X Brygada Gustawa. Deportacja do Donbasu. Ucieczka w 1945 roku do PRL. Po wojnie dokończenie studiów na UP. Praca w Powiatowej Radzie Narodowej - Wydział Rolny w Krotoszynie.
267. Portychówna Bazylija - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku.
268. Rutkiewicz Bonifacy - Kurs Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. Kampania Wrześniowa. Obrona Lwowa. Niewola sowiecka.
269. Snastinówna Lidia - Urząd Pocztowy w Oszmianie. Deportacja do Ałtajskiego Kraju, Kirgizja w 1941 roku. Armia Andersa - Iran (1 rok), Indie (5 lat), Anglia (5 lat). Obecnie w USA.
270. Stocka Lucyna - WSP Wilno. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.

271. Stankiewicz Regina - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska UW. Udział w Powstaniu Warszawskim.
272. Stosuj Eugeniusz - Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Kampania Wrześniowa. Internowany - Litwa. Praca w majątku koło Kowna. Okupacja niemiecka: praca w Letukisie, AK - Obwód Oszmiana, siatka konspiracyjna; czerwiec 1944 rok z-ca Małego, dowódcy IX Brygady. Po wojnie w administracji w Słupsku.
273. Straszewicz Aleksander - Kurs Podchorążych Rezerwy w Lidzie. Kampania Wrześniowa. AK - Obwód Oszmiana. VIII Brygada. Zginął w 1944 roku w bitwie pod Grauzyszkami.
274. Szykiewicz Halina - Deportacja do Altajskiego Kraju w roku 1940. Armia Andersa - Iran, Indie, Anglia. Obecnie mieszka w USA w Fairfax.
275. Szwabowicz Kazimierz - Szkoła Podchorążych Artylerii w Zambrowie - zwolniony ze względu na stan zdrowia. Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino jako artylerzysta. Po wojnie górnik w Manchesterze. W 1972 roku powrót do PRL. Obecnie we Wrocławiu.
276. Wańkiewiczówna Halina - Wydział Humanistyczny - Filologia Polska USB. Deportacja do Altajskiego Kraju w 1940 roku. Armia Andersa - Iran, Indie, Anglia. Obecnie w USA.
277. Zawadzki Wacław - Seminarium Duchowne Wilno. Wywieziony na roboty do Niemiec w 1942 roku.

Matura piętnasta - 1939 rok

278. Borkowski Tadeusz - Okupacja: siatka konspiracyjna AK; od lutego 1944 roku VIII Brygada "Tura". 19 lipca rozbrojenie: Miedniki - Kaługa. Po wojnie Seminarium Duchowne. Obecnie Katedra w Olsztynie.
279. Dawidowiczówna Irena - Okupacja: apteka w szpitalu, siatka konspiracyjna AK, od maja VIII Brygada - szpital polowy. Po wojnie PWST w Łodzi. Teatry: Gdynia, Katowice, Łódź, Kraków.
280. Galas Mieczysław - Okupacja sowiecka: Wilno - Kowno: siatka konspiracyjna: SZP.ZWZ. Okupacja niemiecka - Święty Duch - konspiracja - AK. VIII Brygada "Tura" - kwiecień 1944 rok. Po rozbrojeniu: Miedniki - Kaługa. Powrót do kraju w 1948 roku. Studium Nauczycielskie - dyrektor szkoły podstawowej. WSP Bydgoszcz. Obecnie w Słupsku.
281. Gawrys Franciszek - Deportacja do ZSRR jako poborowy do armii sowieckiej w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino, Anglia. Obecnie w Kanadzie.
282. Gimzewski Feliks - Medycyna UP. Ludowe Wojsko Polskie - mjr lotnictwa.
283. Juszkiewicz Konstancja - Wydział Architektury Politechniki. Obecnie Bydgoskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego - Biuro Projektów.
284. Kuncewiczówna Eleonora - Praca w administracji - Wilno.

285. Kirdzikówna Wanda - Deportacja do Kazachstanu w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Anglia. Obecnie w Anglii.
286. Mechanicka Nachama - Zamordowana w Ponarach w 1944 roku.
287. Miljekowska Masza - Wyjechała do Izraela w 1948 roku.
288. Morawa Tadeusz - Siatka konspiracyjna - AK na Podhalu. Po wojnie: trzyletnie Studium organizowane przez SITR AR - Kraków. Gospodarka Drobiowa i Ekonomia Rolnictwa - Warszawa. Aresztowany 20.09.1946 do 14.05.1956 roku za działalność w PSL - WiN. Proces sfalszowany. Obecnie Zakłady Drobiarskie w Nowym Targu.
289. Olechno Józef - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka, Anglia. Obecnie w USA.
290. Paszkiewicz Mieczysław - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu - prawo. Radca prawny w Bydgoszczy.
291. Sałata Janina - Technikum Pomaturalne. Księgowa - Wydział Finansowy - Miejska Rada Narodowa w Środzie koło Poznania.
292. Skwarcowówna Zinajda - Wywieziona na roboty do Niemiec w 1942 roku. Obecnie w RFN - administracja.
293. Zienowicz Eugeniusz - Pobór do Armii Czerwonej w 1940 roku. Prawdopodobnie zginął w obronie Kraju Rad.
294. Zubiel Antoni - Współpraca z okupantem - pomoc w deportacji współziomków w głąb ZSRR. Ucieczka 22 czerwca 1941 roku do ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Anglia. Obecnie w Kanadzie.

Matura szesnasta - 25 czerwca 1944 roku (tajna)

295. Bittel Irena - AK - łączniczka. Po wojnie w Służbie Zdrowia - księgowa w Bytowie.
296. Butkiewicz Tadeusz - AK - Inspektorat "F" - siatka konspiracyjna. VIII Brygada "Tura". Po wojnie Wydział historii UW. Praca w NIK.
297. Borkowski Gustaw - Siatka konspiracyjna AK, konspiracyjne harcerstwo. Walka zbrojna - VIII Brygada "Tura". Zginął w lipcu 1944 roku pod Nowosiótkami - Krawczuny.
298. Gawrys Regina - Wydział Ekonomiczny UG. Praca w Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Pruszczu Gdańskim.
299. Kadzewicz Henryk - Siatka konspiracyjna AK. Walka zbrojna VIII Brygada. Rozbrojenie: Miedniki - Kaługa. Po wojnie Szkoła Morska - oficer mechanik PZM w Gdańsku.
300. Mieszkuć Hanna - Siatka konspiracyjna AK, łączniczka XIII Brygady "Nietoperza". Po wojnie Akademia Sztuk Pięknych - Wydział Malarstwa. Praca w teatrach: Wielki w Warszawie i Łodzi, Operetka.
301. Odachowski Ludwik - Siatka konspiracyjna AK. Walka zbrojna - VIII Brygada "Tura", rozbrojenie: Miedniki - Kaługa. Po wojnie SGGW - Wydział Leśny w Warszawie. Starszy asystent SGGW i WSR w Poznaniu, COBR PSB w Wołominie.

302. Pietkiewiczówna Janina - Okupacja: praca w administracji. Po wojnie Technikum Ekonomiczne w Bydgoszczy. Praca w administracji w Kościerzynie.
303. Sałatówna Katarzyna - Siatka konspiracyjna - AK. Aresztowanie i deportacja w 1945 roku do Uchty. Po wojnie księgowa w Wydziale Finansowym w Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Poznaniu. Obecnie ZOZ w Wołominie.
304. Sikorski Janusz - Siatka konspiracyjna - AK. W lutym 1944 roku VIII Brygada "Tura". W czerwcu 1944 roku tajna matura. Po wojnie: lata 1945-50 Wydział Ekonomiczny KUL w Lublinie. Urząd Wojewódzki - Wydział Planowania Gospodarczego. Lata 1956-60 Wydział Prawa UP. W latach 1960-62 aplikacja sądowa w Opolu. Od 1963 roku radca prawny w gospodarce uspołecznionej w Białymstoku.
305. Vorbrot Maria - Siatka konspiracyjna - AK, łączniczka - XIII Brygada "Nietoperza". Po wojnie Medycyna UL. Lekarz chorób dziecięcych w Świdniku.
306. Żamojćówna Jadwiga - Okupacja: praca na roli u rodziców. Lata 1944-45 Białoruska Szkoła Średnia w Oszmianie. Wydział Humanistyczny - Filologia Polska UKM w Toruniu. Nauczyciel języka polskiego - Liceum w Toruniu, Chełmży, Inowrocławiu i Bydgoszczy. Liceum Pedagogiczne, SN - wykładowca w Gdańsku i we Wrocławiu. Obecnie adiunkt Uniwersytetu Wrocławskiego Instytutu Bibliotekoznawstwa.

ZESTAWIENIE-studia wyższe

Prawo	Medycyna	WSP	Filologia	Farmacja	Ofic.zawod.	Wydz.Rolny
59	35	21	18	16	15	14
19.28%	11.43%	6.86%	5.88%	5.22%	4.9%	4.57%
SGGW, Matem.-		Sem. Politechn.		CIWF	Historia	Szkoła
SGPiS. Przyrod.		Duch.				Dramatyczna
WSH						
10	9	6	5	4	3	3
3.36%	2.94%	1.96%	1.63%	1.3%	0.98%	0.98%
Weterynaria	Sztuki Piękne					
2	2					
0.65%	0.65%					
Praca po maturze, lub szkole pomaturalnej						
administracja		szkoła		pielęgniarska		wolne zawody
55		3		4		
17.97%		0.98%		1.3%		

Rozpoczęło studia wyższe -	222
ukończyło -	192, czyli 62.74%
po maturze -	55, czyli 17.97%
półwyższe -	25, czyli 8.17%
pomaturalne -	17, czyli 5.56%
losy nieznane -	17, czyli 5.56%
Razem:	306 osób.

Po wojnie

Pracuje i mieszka w PRL-159	Mieszka poza PRL-58
Wyjechali do Izraela-11	Zmarli przed 1939r.-5
Zginęli w obronie Polski-15	Zginęli w Katyniu-7
Zamordowani przez NKWD-7	
Zamordowani przez gestapo-26	Losy nieznane-17
Razem:	306 osób.

Pierwsza matura
Zamiast zdjęć autografy profesorów i absolwentów.

13/11.2
 Agnieszka
 M. Kossobudzka
 B. Terajewicz
 M. Smaragd
 B. Stamuszy

Memorabilia Somniata

W.

Hinda Deuloring.

H. Andajjaski

J. Hauwien

E. Sapir

Franciszek Lukso

A. Nowicka

Audunilising

Jackie

Helma Aleksandrowicz

Edward Aleksandrowicz

Wacław Pawarsei

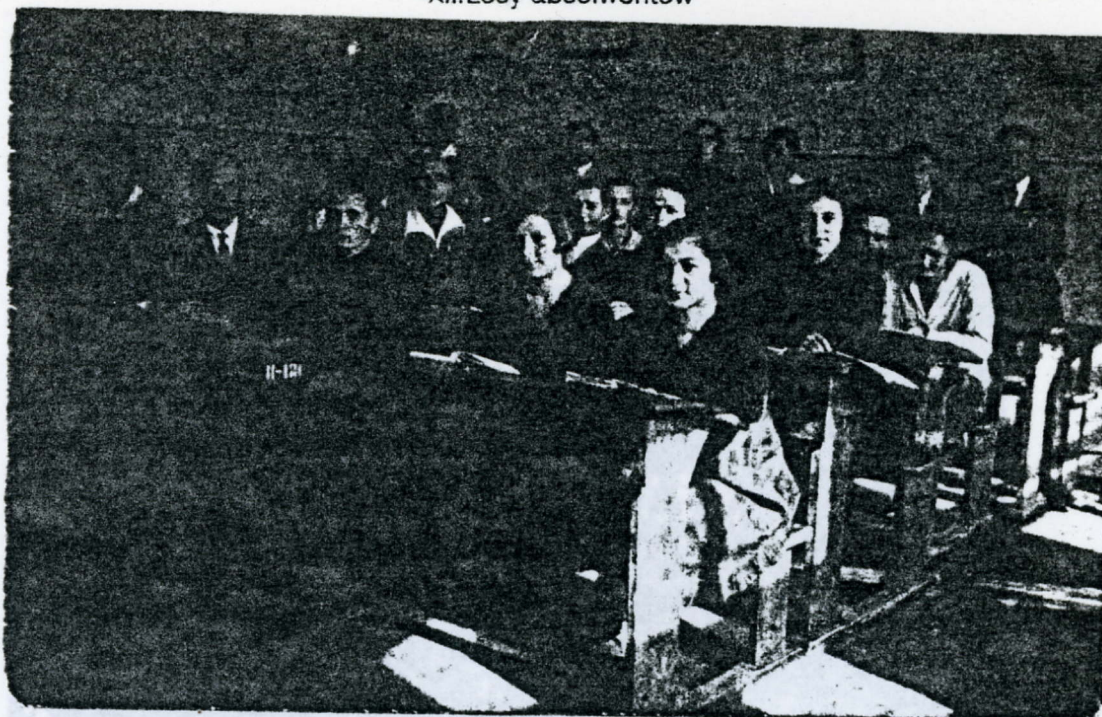
Saluusei Okajari
 Władimir Niemcyłomow

P. Baranowski

H. Puzallo

Osmiańca dnia 13 czerwca 1925r.

Pierwsza matura gim. im. J. Smiaček

Czwarta matura

Od lewej siedzą: Władysław Klimaszewski (nie zdał), Wiktor Paszuk, Aleksander Salmanowicz, Jan Lisowski, Fajwe Fajwuszewicz, Cezary Masalski, Stanisław Jaroszewicz, Chodoszówna, Antoni Kowalski (nie zdał), Nikodem Rusakiewicz, Anastazja Anusewiczówna, Roza Kucewicka, Salomea Aleksandrowiczówna, Roman Wierzbicki, Maria Garniewiczówna. **Od lewej stoją:** Stefan Malinowski, Abel Gołubok, Władysław Zaglewicz, Michał Szabuniewicz, Adam Dziewulski (nie zdał), Stefan Aleksandrowicz.

Szósta matura

Od lewej stoją: Leon Strugacz, Waclaw Anusewicz, Tadeusz Chaszkowski, Efraim Kamieniecki, Julian Pilecki, Jan Masłowski, Mieczysław Zabłocki, Bolesław Makiej, Hanna Dudzińska, Stanisława Piotrowiczówna, Irena Górską, Alina Chomiczewska, **od lewej siedzą:** Michał Jażewicz, Konstanty Hrynkiewicz, Piotr Krasewicz, Romuald Leleno, Kazimierz Nejranowski, prof. Maria Kossobudzka, Irena Leonowiczówna, Amelia Pawłowska, Helena Chmielnicka, Zofia Łokuciewska (fotografował Czesław Oswiecimski)

Dziesiąta matura

Od góry:

Czesław Siwicki, Zbigniew Adamowicz, Ludwika Służewska, Wincenty Pietkiewicz, Leonard Sidorowicz, Paweł Wolski, Józef Błaszczyk, Edward Paszel, Lidia Perska, prof. Stanisław Bartoszewicz, Janusz Sylwestrowicz, Genowefa Bogdanowiczówna, Jan Sawicki, Kazimiera Litorowiczówna, Stanisława Wojtkiewiczówna, Dawid Lewin.

U dołu siedzą na podłodze:

Zygmunt Szepet, Stanisława Połomska, Zofia Zawadzka, Henryk Nieciejowski (brakuje na zdjęciu Marii Wojtkiewiczówny).

Siedzą profesorowie i rodzice maturzystów.

Jedenasta matura

Od lewej - stoją: Wiktor Snastin, Zofia Nowosielska, Józef Narkiewicz, Janina Kościukiewiczówna, Witold Łokuciewski, Jan Gliński, **siedzą:** Antoni Jabłoński, Rebeka Lewinówna, Sara Sołoduchówna, Stanisława Sawicka, Jadwiga Sepkówna, Janina Zawadzka, Janusz Fiedorkiewicz, Witold Stempkowski, **na podłodze:** Stanisław Klejdo, Ludwik Łaszkievicz.

Od lewej - stoją: Janina Zawadzka, Masza Lewinówna, Wiktor Snastin, Maria Rozwadowska, Antoni Szukiełojć, Chawka Szmitówna, Edward Bartoszewicz, Janina Kłujszówna, Albin Szymariski, Zofia Nowosielska, Władysław Wawerys-Wiewiórkowski, **siedzą:** Rebeka Lewinówna, Janina Kościukiewiczówna, Jan Gliński, Wanda Wierzbicka, Stanisława Sawicka.

Dwunasta matura

Cd lewej Grono Pedagogiczne:

Wincenty Mieszkuć, Wanda Buczkówna, Olga Kotlarówna, Henryk Perls, ks. Stanisław Sieluk, dyr. Antoni Łokuciewski, Józef Vornagiel, Roman Kamoda, Wacław Sienicki, Stanisław Skowronski, Józef Narkiewicz.

Maturzyści:

Adam Wysocki, Rywa Bekier, Jan Usewicz, Irena Mieszkuciówna, Michał Chomiczewski, Stefania Gimżewska, Michał Holak, Nadzieja Dobrzynska, Tadeusz Martusewicz, Julitta Wienciałojciówna, Władysław Skowronski, Halina Chrulewna, Zygmunt Wolozyński, Stanisława Sokotówówna, Marian Turło, Dora Lejbmanówna, Wincenty Stosuj.

Trzynasta matura

Od lewej Grono Pedagogiczne oraz Komitet:

Edmund Rodziewicz, ks. Stanisław Sieluk, dyr. Antoni Łokuciewski, sekretarka Maria Leszczyńska, matka Maria Wysocka.

Maturzyści

stoją od lewej:

Irka Nowohonska, Sara Baranowna, Antoni Rymdejko, Gienka Fidlerówna, Leon Miastowski, Kamila Wysocka, Judsonówna.

Piętnasta matura

Od lewej stoją:

Antoni Zubiel, Tadeusz Borkowski, Tadeusz Morawa, Franciszek Gawrys, Mieczysław Galas, Eugeniusz Zienowicz.

Trzy dziewczynki:

Konstytucja Juszkiewiczówna, Irena Reszkowska (nie zdała), Masza Miljekowska.

Siedzą:

Feliks Gimżewski, Irena Dawidowiczówna, Zina Skworcowówna, Eleonora Kuncewiczówna, Janina Sałała oraz Józef Olechno.

Nie ma na zdjęciu: Wandy Kirdzikowny, Nochamy Mechanickiej.

Świadectwo

Niniejszem poświadczamy, że Franciszek Ma-
salski ukończył trzyletni kurs Grawzyskiej
Polsko-Katolickiej Parafialnej szkoły ludowej w r.
1918. Przez cały przeciąg czasu prowadzenia był
dobrego, a także i pilności. Postępy w naukach były na-
stępujące:

Religia: 5 (celnie)

Polski mowy: 5 (celnie)

Polski piśmienny: 5 (celnie)

Arytmetyka: 4 (dobrze)

Historja Polska: 4 (dobrze)

Oprócz tych przedmiotów uczył się śpiewów z odnaczeniem.

Dyrektor: ~~Wł. Wł. Wł. Wł.~~

Wzrost: Br. Grabowca

Asystenci:

Ks. Wł. Gont
Arceidia. P. P. P.

Ks. M. M. M.

Czaplińska

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Sabatka Katarzyna

(nazwisko i imię)

urodzona dnia *6 listopada* 1921 r.

w *Miastku* powiatu

otrzymuje świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego, wydział *humanistyczny*

na zasadzie uznanego przez Komisję Weryfikacyjną przy K.O.S. *Warszawskiego*

zawładzenia, stwierdzającego ukończenie nauki i zdanie

egzaminu w okresie tajnego nauczania (w 1944 r.)

z wynikiem ogólnym *dobrym*

Świadectwo niniejsze uprawnia do studiów w szkołach wyższych w myśl art. 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r., o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) oraz rozporządzeń, wydanych w związku z wykonaniem tego artykułu ustawy.

Warszawa dnia *9 czerwca* 1947 r.

Nr *5669*

PRZEWODNICZĄCY
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WERYFIKACYJNEJ

CZŁONKOWIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WERYFIKACYJNEJ

Wassermann
Albortowicz

M. J.

Bronisław Awgul
Wiktor Snastin

XIII. Małe matury

Nawiązując do opisu organizacji Gimnazjum w Oszmianie po zmianach wprowadzonych ustawą Ministerstwa Wyznań i Oświecenia Publicznego o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 roku (Dz.U.R.P.Nr 38-32) - o czym wspomina się w przedmiotowej monografii na str.46 - należy uwzględnić w monografii również te Koleżanki i tych Kolegów, którzy uzyskali "małe matury" w Oszmianie. Byli oni tak samo uczuciowo związani z Gimnazjum. Chodzi o "małe matury" uzyskane w latach 1937, 1938, 1939 oraz w konspiracji w 1944 roku.

"Mała matura" była szczeblem do podjęcia dalszej nauki i pozwalała na zmiany kierunków kształcenia. Powodowało to ruch w stanie osobowym uczniów w gimnazjum, dopuszczając tylko część uczniów do kontynuowania nauki w miejscowym gimnazjum, reszta zdobywała naukę w innych szkołach. Ogólnie, "mała matura" dawała podstawowe wiadomości teoretyczne, odpowiednie wychowanie i przygotowanie do samodzielnej pracy. Absolwenci tej matury naszego gimnazjum okazali się niezawodni, chlubnie spełniali nałożone na nich obowiązki. Gdy zaszła potrzeba stanąć do walki w obronie Ojczyzny, z młodzieńczym zapalem wzięli udział już w Wojnie Obronnej 1939 roku, a potem kontynuowali ją w następnych latach w Ruchu Oporu. Nie szczędzili sił i młodych lat, ginęli z bronią w ręku w walce z okupantem, w katowniach, obozach, na wygnaniu, byśmy mogli żyć.

A gdy trzeba było odbudowywać Kraj z ruin i zgliszcz, tam też nie brak było naszych kolegów z "małą maturą", którzy zdobywając zawody, zdobywali też wiedzę, aby swoje doświadczenie przekazywać następnym pokoleniom Polaków.

Dla usatysfakcjonowania Ich uważam, że powinniśmy ich krótkie biogramy również ująć w niniejszej monografii.

W związku z zaawansowaniem prac przy opracowaniu niniejszej monografii proponuję umieszczenie imion i nazwisk Koleżanek i Kolegów, których losy są mi znane orientacyjnie, prosząc przy tym uprzejmie Szanownych Odbiorców o informacje o innych, aby podjąć dalej pracę, którą będzie można w formie aneksu dołączyć do już opracowanej Monografii Państwowego Gimnazjum im.J.Śniadeckiego w Oszmianie, zarejestrowanego w ogólnym rejestrze pod nr 928, bądź o ewentualne sprostowanie danych do już ujętych biogramów.

Mała matura - 1937 rok

1. Irena Bernatówna - od 1937 roku Liceum Miernicze w Wilnie, w 1940 roku deportacja w głąb ZSRR, powrót w latach pięćdziesiątych, praca w Sanepidzie w Zielonej Górze.
2. Zbyszek Górski - od 1937 roku Liceum Miernicze przy PST w Wilnie, w roku 1940 uzyskał tytuł technika mierniczego, w 1941 roku kończył konspiracyjną Szkołę Młodszych D-ców ZWZ AK w stopniu kpr.podch.ps. "Artysta", brał udział w Ruchu Oporu, wywieziony do Niemiec w 1942 roku zginął prawdopodobnie w Hamburgu.
3. Mieczysław Paszkiewicz - po wojnie kończył prawo UMK, uzyskał stopień mgra praw, pracował jako radca w Bydgoszczy.
4. Wiktor Szczęsny - od 1937 roku w Liceum Elektr. przy PST w Wilnie, udział w Ruchu Oporu - VIII Brygada "Tura" ps."Krak". Po wojnie: Politechnika Wroclawska, mgr inż. elektryk, praca w Biurze Projektów we Wrocławiu.
5. Waclaw Wysocki - Liceum w Oszmianie, w 1940 roku deportacja w głąb ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.

Mała matura - 1938 rok

Uczniowie kl.IV, którzy uzyskali w 1938 roku "małą maturę".

W górze w pierwszym rzędzie od strony lewej:

1. H.Kadzewicz - Siatka konspiracyjna AK. Walka zbrojna - VIII Brygada, Miedniki - Kaługa. Po wojnie Szkoła Morska - oficer mechanik PZM.
2. F.Bartoszewicz - Liceum w Oszmianie. W 1940 roku deportacja do ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód. Obecnie w Anglii.
3. S.Ozimek -
4. L.Odachowski - AK-konspiracja, VIII Brygada, Miedniki - Kaługa. Po wojnie: SGGW - Wydział Leśny Warszawa, COBR PSB - Wołomin.

5. B.Awgul - Liceum Drogowo - Wodne i Budowlane w Wilnie, w 1941 roku dyplom techn.budowl. i po Szkole Młodszych D-ców AK - plut.podch.ps.Gay, w 1942 roku aresztowany i wywieziony - obozy hitlerowskie do 1943 roku. Ponownie w Ruchu Oporu w stopniu sierż.podch. W 1953 roku Politechnika Gliwice - inż. budownictwa lądowego. Praca w budownictwie - Toruń.
6. Cz.Odyniec - Liceum w Oszmianie. W 1940 roku deportacja do ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.
7. W.Kinle - Lic.Mat.-Fiz. im.J.iJ.Śniadeckich przy USB. Ukończył konspiracyjnie Szkołę Młodszych D-ców -kpr.podch., Ruch Oporu w Kedywie i oddz.partyz.-AK. Po 1944 roku zaginął.
8. Z.Holak -
9. E.Leonowicz - Liceum w Oszmianie. W 1940 roku deportacja do ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Anglii.
10. S.Szabłowski - Liceum w Oszmianie. W 1940 roku deportacja do ZSRR. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w USA.
11. A.Janczaro - Liceum w Oszmianie. W 1941 roku deportacja do ZSRR.
12. B.Zębała - Liceum w Oszmianie.
w drugim rzędzie:
13. B.Perelmanówna - Liceum w Oszmianie. Okupacja: getto w Oszmianie. W 1944 roku wywiezienie do obozu.
14. Grupówna - Liceum w Oszmianie.
15. Kozłowska - Liceum w Oszmianie.
16. Kulówna -
17. Z.Gruździówna - Wyszła za mąż za prof.E.Rodziewicza. Okupacja w Oszmianie. Po wojnie w administracji w Cieplicach.
18. J.Kuczyńska - Liceum w Wilnie. Okupacja w Wilnie. Po wojnie w administracji w Wilnie.
19. L.Lewończykówna - Liceum w Oszmianie. Zamordowana w Krewie w 1944 roku.
20. M.Gamratówna - Liceum Handl.Koeduc. Polskiego Towarzystwa Krzewienia Wiedzy Handlowej i Ekonomicznej w Wilnie. Okupacja: Romanowszczyzna. Po wojnie w Szczecinku. Od 1959 roku - PKP, adiunkt w Inowrocławiu.
21. Murawówna -
22. Z.Romanowska -
w trzecim rzędzie:
23. J.Sokolnicka - Liceum w Oszmianie. Deportacja do ZSRR w roku 1941.
24. H.Adamiakówna - Liceum w Oszmianie. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka.
25. H.Chmielewska - Liceum w Oszmianie. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka. Obecnie w Anglii.

w czwartym rzędzie siedzą:

26. K.Ozimek -
27. N.Patasznikówna - Liceum w Oszmianie. W 1941 roku getto w Oszmianie. W 1944 roku wywieziona na Ponary koło Wilna.
28. Z.Sienkiewiczówna -
29. I.Bittelówna - Liceum Pedagogiczne w Grodnie. Okupacja: praca w administracji. Po wojnie: Służba Zdrowia - księgowa w Bytowie.
30. H.Mieszkuciówna - Liceum w Oszmianie. Okupacja: łączniczka XIII Brygady. Po wojnie: Akademia Sztuk Pięknych - Wydział Malarstwa. Praca w teatrach: Wielki w Warszawie i Łodzi, operetka.
31. R.Gawrysówna - Liceum w Oszmianie. Okupacja: gospodarstwo u rodziców. Po wojnie: Wydział Ekon. UG. Praca w Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska - Pruszcz Gdański.
32. K.Sałatówna - AK - konspiracja. Deportacja w 1945 roku do Uchty. Po wojnie: Wydział Finansowy - księgowa w WRN w Poznaniu, obecnie ZOZ w Wołominie.

brak na zdjęciu:

33. K. Downarowicz - Liceum w Oszmianie. Deportacja w głąb ZSRR.
34. W.Dobrzyński - Służba wojskowa nadterminowa - kawaleria. Okupacja: Siatka konspiracyjna - AK na terenie gminy Krewo. Początkowo XIII Brygada, od kwietnia 1944 roku XII Brygada. Po wojnie: Wydział Roln.UP. Praca WRN-Wydział Roln.
35. R.Dulkówna - Liceum w Oszmianie. Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.

Mała matura - 1939 rok

Od lewej stoją:

1. K.Krysianka -
2. A.Cyglerówna - Okupacja: praca w gospodarstwie u rodziców, tajne nauczanie. Po wojnie w biurze DOKP we Wrocławiu.
3. W.Pilecki - ZWZ, AK - XII Brygada, Miedniki - Kaługa. Matura na tajnych kompletach, Inspektorat - Lida. Po wojnie w Społem w Warszawie.
4. W.Stankiewicz - ZWZ, AK - siatka, XIII Brygada, Miedniki - Kaługa. Po wojnie WSI w Gdańsku. Praca w Ministerstwie Komunikacji - Naczelnik Wydziału w Warszawie.
5. H.Złotogórski - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Monte Cassino. Obecnie w Kanadzie.
6. B.Odachowski - ZWZ, AK - siatka, XIII Brygada - zginął pod Malami 25 września 1943 roku.

Od lewej klęczą:

7. W.Gamratówna - Okupacja: praca w gospodarstwie u rodziców. Po wojnie od 1945 roku w biurze DOKP w Szczecinie.

8. H.Kowalska - Okupacja: przy rodzicach w Oszmianie. Po wojnie matura w Szczecinku, od 1949 roku administracja w Warszawie, 1953 rok Urząd Pocztowy w Rzeszowie.
9. A.Banasiakówna - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.
10. Z.Boryczkówna - Deportacja w głąb ZSRR w 1939 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Anglia. Obecnie w Kanadzie.
11. Amelia Zebrowska - Deportacja w głąb ZSRR w 1939 r.
12. J.Pietkiewiczówna - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.
13. H.Gruszewska - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku.
14. Cz.Noniewicz - ZWZ, siatka konspiracyjna AK, VIII Brygada, Miedniki - Kaługa. Po wojnie: WSE we Wrocławiu. Kierownik Działu PMB w Białymstoku.
Od lewej siedzą:
15. A.Piekarski - Okupacja: praca w administracji. Siatka konspiracyjna AK. III Brygada "Szczerbca", Miedniki - Kaługa.
16. J.Łokuciewski - Siatka konspiracyjna AK, łącznik, tajna matura w Wilnie, VIII Brygada, Miedniki, ucieczka do Wilna. W 1952 roku ukończył WSE w Katowicach - praca w administracji.
17. J.Bortkiewicz - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Anglia. Obecnie w Australii.
18. Z.Adamiak - Deportacja w głąb ZSRR w 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód, Afryka.
19. K.Sokołowska - Deportacja w głąb ZSRR 13 kwietnia 1940 roku. Armia Andersa - Bliski Wschód. Obecnie w Kanadzie.
20. J.Letachowiczówna - Praca u rodziców na wsi w gospodarstwie, łącz.AK -VI Batalion. Po wojnie: Technikum Ekonomiczne w Olsztynie. Główna księgową - Bank BGZ w Olsztynie.

21. S.Kucówna - Deportacja w głąb ZSRR 13 kwietnia 1940 roku. Po wojnie: Technikum Ekonomiczne, główna księgowa w PGR Łagów Lubuski.
22. W.Furs - Siatka konspiracyjna AK, VIII Brygada "Tura", Miedniki - Kaługa.
23. Z.Łobacz - Siatka konspiracyjna AK. III Brygada "Szczerbca", Miedniki - Kaługa. Po wojnie: WSE w Sopocie, docent - UG.
24. J.Kuc - Obóz jeniecki w Kołatowie. Żołnierz AK i LWP. Urząd Skarbowy we Wschowie.
- 25.
26. H.Bitel - Dziesięciolatka w Oszmianie. Siatka konspiracyjna AK, VIII Brygada, Miedniki - ucieczka do Wilna. Po wojnie: Politechnika Gdańska - docent na PG.
27. G.Borkowski - Dziesięciolatka w Oszmianie. Siatka konspiracyjna AK, VIII Brygada Tura, zginął pod Nowosiólkami (Krawczuny) w lipcu 1944 roku.
28. E.Kłujso - ZWZ, Siatka konspiracyjna AK, IX Brygada "Małego", zginął w czasie utarczki z Niemcami w marcu 1944 roku.

W wyjątkowych wypadkach "małe matury" były po egzaminach z zakresu 6 klas gimnazjum dawnego typu - przed wprowadzeniem "małych matur" - przed powołaną wyżej ustawą z 1932 roku.

Taką "małą maturę" po złożeniu egzaminów eksternistycznych uzyskał w 1933 roku Witold Zieleniewski. W czasie wojny deportowany do ZSRR, zatrudniony w Donbasie w kopalni węgla. Po wojnie, po powrocie do kraju zdaje "dużą maturę", kończy studia na WSP w Łodzi, a potem na Uniwersytecie A.Mickiewicza w Poznaniu (geografia), uzyskując tytuł magistra. Pracował jako wykładowca przedmiotów specjalistycznych w szkolnictwie średnim i zawodowym na Ziemiach Odzyskanych.

Mała matura - 25 czerwca 1943 roku (tajna)

1. S.Galas - Okupacja: praca na roli, gospodarstwo rodziców, tajne nauczanie. Repatriacja - Zielona Góra, gdzie uzyskała maturę w 1946 roku. Od 1947 roku praca w administracji we Wrocławiu. W latach pięćdziesiątych Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu. Praca w różnych instytucjach - ostatnio Ośrodek Elektroniczny GUS.
2. J.Leśniewska -
3. J.Paszkiwicz - Praca na roli, gospodarstwo rodziców w Ożalejach. Po wojnie matura w 1946 roku w Ruskiej Średniej szkole w Oszmianie. Księgowa w aptece w Oszmianie. W 1959 roku wyjazd do PRL. Praca w bibliotece w Wałczu. 1961 rok Kurs Bibliotekarski w Jarocinie. 1961 rok - Ośrodek Transportu Leśnego w Trzciance w charakterze księgowej. Studium Ekonomiki Leśnictwa w Poznaniu.
4. H.Sikorska - Okupacja: nauka w tajnych kompletach, łączniczka AK. 1945 rok matura w Liceum w Siemiatyczach, UMCS w Lublinie - Wydział

Matematyczno Fizyczno Chemiczny, doktorat, habilitacja z nauk chemicznych. Obecnie docent na Politechnice Białostockiej.

Mała matura - 26 czerwiec 1944 roku (tajna)

1. J. Butkiewicz - AK - łącznik Inspektoratu "F", VIII Brygada, Miedniki - Kaługa. Po wojnie Wydział Budowy Okrętów Politechniki Gdańskiej. Zatrudniony w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Bydgoszczy.
2. D. Pienias - Lata 1945-46: Liceum w Zielonej Górze. Lata 1946-51 Akademia Handlowa w Poznaniu. Od 1951 roku praca w wydawnictwie NOT w Warszawie.
3. M. Pienias - Lata 1942-44: siatka konspiracyjna AK, VIII Brygada. Lata 1945-46: Liceum w Zielonej Górze. Lata 1946-52: Wydział Wodny Politechniki Wrocławskiej, mgr inż. budownictwa wodnego. Od 1952 roku Hydroprojekt w Warszawie, od asystenta do generalnego projektanta.
4. H. Roszko - Liceum w Poznaniu w latach 1945-46. Akademia Medyczna w Poznaniu - lekarz ginekolog, pracuje i mieszka w Poznaniu.
5. Zyta Bukiel - Liceum w Zielonej Górze. Wydział Humanistyczny - Filologia Francuska UP. Nauczycielka w szkole średniej w Wałbrzychu.

Egzamin tej matury odbył się w domu pp. Salmanowiczów w mieszkaniu wynajmowanym przez Izidora i Katarzynę Butkiewiczów przy ulicy Krzywej 5 w Oszmianie.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej - prof. Aleksander Sikorski, członkowie: prof. Roman Kamoda oraz prawnik Henryk Nieciejowski.

Zestawienie:			
Studia wyższe	Liceum	los nieznany	razem
22	27	28	77
28.6%	35%	36.4%	100%
Mieszka w kraju -	33, co stanowi:	42.9%	
poza granicą -	11, co stanowi:	14.2%	
zginęli -	5, co stanowi:	6.5%	
los nieznany -	28, co stanowi:	36.4%	
RAZEM -	77, czyli:	100%	

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
 MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa, dnia 14 marca 1966.
 Al. I Armii Wojska Polskiego Nr 25, tel. 304-61

Nr SQ3-5161-15/2/66

Z A S W I A D C Z E N I E

Ministerstwo Oświaty stwierdza na podstawie przedłożonej dokumentacji, że Obywatelka Regina G A W R Y S O W N A, urodzona dnia 23 stycznia 1921 roku w Polanach, powiatu Oszmiańskiego złożyła dnia 26 czerwca 1944 roku w tajnym nauczaniu egzamin dojrzałości liceum ogólnokształcącego wydziału humanistycznego w Oszmianie koło Wilna.

Zaświadczenie niniejsze jest równoznaczne ze świadectwem dojrzałości liceum ogólnokształcącego i uprawnia do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół wyższych w Polsce / zarządzenie Kierownika Resortu Oświaty z dnia 13 sierpnia 1944 roku w sprawie uznania tajnego nauczania w czasie okupacji niemieckiej - Dziennik Urzędowy Resortu Oświaty Nr 14, poz. 6/.

WYDZIAŁ

Edward Zajdel /

Wiktor Snastin

XIV. Wybitni absolwenci

Postać Henryka Dembińskiego według relacji kol. Jana Bartoszewicza.

Dembiński, będąc w VII klasie, po uprzednim nawiązaniu kontaktu ze Stowarzyszeniem Katolickiej Młodzieży Akademickiej w Wilnie "Odrodzenie" (poprzez studenta tej organizacji Tarasiewicza) - założył Koło Filaretów, które jako statutowe cele swego działania przyjęło założenia ideowe sprecyzowane w deklaracji ideowej SKMA "Odrodzenie". "Dziećmi Jednego Boga jesteśmy" - równość wobec Boga wszystkich ludzi niezależnie od pochodzenia, światopoglądu, przynależności religijnej, politycznej "Chrześcijaninem jestem i nic mi nie jest obce". "Instarare omnia in Christo". Henryk był pierwszym prezesem Koła Filaretów, Jan Bartoszewicz skarbnikiem, a Aleksandrowicz sekretarzem. Już wówczas szukał wiedzy, o którą można oprzeć sprawiedliwy ustrój społeczny. Studiował "Kapitał" Marksa i encykliki papieskie "Rerum Novarum" i "Quadragesimo Anno" i wyniki swych badań przedstawiał na niedzielnych spotkaniach w Kole w Domu Parafialnym pod duchową opieką księdza prefekta Harasimowicza. Wykazywał słabe strony Marksa, jak i społecznej doktryny Kościoła. Po maturze zapisał się na Wydział Prawny USB oraz wstąpił do SKMA "Odrodzenie". Założenia ideowe brał serio. Brał udział w co roku organizowanych przez KUL w Lublinie "Tygodniach Społecznych". W czasie studiów był Prezesem Bratniaka (zreorganizował działalność tej instytucji, zainicjował budowę Domu Akademickiego). Szukał rozwiązań ustroju społecznego w ramach zasad deklaracji ideowej "Odrodzenia". Założył i wydawał z dobranym zespołem studentów czasopismo "Wilcze Zęby", zmienione później na "Wilcze Kły" - jako dodatek okresowy do dziennika "Słowo". Gdy treść artykułów zaczęła przekraczać konserwatywny charakter "Słowa", Mackiewicz - redaktor naczelny odmówił dalszego druku dodatku. Wówczas znalazł się usłużny dziedzic, który zadeklarował finansowanie osobnego pisma. Zaczęło wychodzić "Po prostu" z czołowymi artykułami Henryka coraz bardziej radykalnymi, z coraz czerwiejszą barwą. (Później się okazało, że tym "dziedzicem", udzielającym pomocy finansowej, był członek Kominternu.) Gdy Henryk rozmawiał z Bartoszewiczem w Kawiarni Rudnickiego po pierwszym z nim

spotkaniu, był przekonany, że rozmawiał z autentycznym właścicielem majątku ziemskiego, stałym czytelnikiem "Słowa".

Jako członek Wileńskiego Środowiska Katolickiego Stowarzyszenia "Odrodzenie" - na jednym z Tygodni Społecznych w Lublinie w wystąpieniu swoim, charakteryzując ustrój społeczny - jaki odpowiadałby zasadom sprawiedliwości, a nie byłby oparty na marksistowskich zasadach nienawiści i walki klasowej, rzucił z trybuny hasło: "Ochrzcić komunizm". Tezy jego zostały przesłane Kurii rzymskiej i przez ówczesnego papieża Piusa XI - odrzucone. Podchwycili to skwapliwie marksiści, dyskontując jego działalność na swój rachunek. Tymczasem został zmontowany przez Mackiewicza-Cata proces tzw. "Lewicy Akademickiej", w którym Henryk (wraz z Jędrychowaskim, Petruszewiczem i Dziewicką) skazany został w I instancji na 4 lata więzienia za działalność komunistyczną. W toku procesu Henryk podawał, zgodnie z rzeczywistością, że jest wyznania rzymsko-katolickiego - również Dziewicka; Jędrychowski - bezwyznaniowiec. Mimo że w drugiej instancji (Sąd Apelacyjny) został uniewinniony od zarzutów, etykieta "komunisty" przyłgnęła. Znając go "od podszewki", trudno przyjąć, że stał się on "marksistą" z przekonania, raczej "z przypadku". Gdyby Kościół był po II Soborze Watykańskim lub przynajmniej działalność jego zmierzająca do reform społecznych przypadła na czasy pontyfikatu Jana XXII lub Pawła I czy Jana Pawła II, droga podejmowanych przez niego reform społecznych nie zesłaby się z drogą marksizmu - na której zginął z ogromną szkodą dla Polski.

Janina Irena Górska pochodziła z domu, w którym matka jej interesowała się sceną, reżyserując w teatrze amatorskim w Oszmianie. Pragnieniem ojca było, by została nauczycielką. Po zdobyciu matury w roku 1930 wstępuje do Szkoły Teatralnej, organizowanej przez dyrektora Teatru Wileńskiego Mieczysława Szpakiewicza. W czasie studiów przyjeżdżała do Oszmiany do gimnazjum, reżyserując scenki z komedii Fredry, Moliera i innych dramaturgów, przybliżając sztukę aktorską i jej tajniki swoim młodszym koleżankom i kolegom. Po chlubnym ukończeniu, wtedy jako jedyna z 32 osób zdała egzamin w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej w

**Der ff- und POLIZEI-FÜHRER
des Distrikts Warschau**

BEKANNTMACHUNG

Der Wirtin bzw. Wirtinenschaft an der Ermordung des Geschäftsführers des Theaters der Stadt Warschau, Karl Julius Nym, dringend verdächtigt ist der seit dem 7.3.1941 flüchtige 42-jährige Schauspieler

Dobiesław Damięcki

In Begleitung des Damięcki befindet sich die hochschwangere Schauspielerin

Janina Irena Górska

Alle Personen, welche Damięcki und die Górska am 7.3.1941 und später gesehen haben, werden aufgefordert, unverzüglich der Dienststelle des Kommandeurs der Sicherheitspolizei und des NS für den Distrikt Warschau, in Warschau, Strasse der Polizei 23 oder jeder anderen Polizeidienststelle Mitteilung zu machen. Personen, die nach Veröffentlichung dieser Bekanntmachung dem Damięcki und der Górska Beistand und Unterschlupf gewähren, werden wegen Begünstigung bestraft. Denjenigen, die Damięcki bisher unterstützt haben, wird Straffreiheit zugesichert, sofern sie auf Grund dieser Bekanntmachung der Polizei unverzüglich Meldung erstatten.

Für Mitteilungen, die zur Ergreifung des Wärders führen, wird eine Belohnung von

ZI. 3.000.—

ausgesetzt.

Die Belohnung ist ausschließlich für Personen aus den Kreisen der Bevölkerung bestimmt. Beamte der Polizei- und Sicherheitsdiensten haben keinen Anspruch hierauf. Die Anzeigung der Belohnung erfolgt unter Ausschluss des Rechtsweges.

Warschau, den 8. März 1941.

gez. **MODER**
Stabschef

**Dowódca ff- i POLICJI
w Okręgu Warszawskim**

OBWIESZCZENIE

Janina Irena Górska

Podjęliśmy o współdziałaniu w zbrodni na osobie kierownika Teatru miasta Warszawy, Karola Juliusza Nyma, jest obciążający się od dnia 7 marca 1941 r. 42-letni aktor

Dobiesław Damięcki

W towarzystwie Damięckiego przebywa znajdująca się w powadnym stanie aktorka

Janina Irena Górska

Wszystkie osoby, które widziały Damięckiego i Górską w dniu 7 marca 1941 r. lub później, wyrażają się do niezwłocznego zawiadomienia o tym w biurze Komendanta Policji Bezpieczeństwa NSD w Okręgu Warszawskim, w Warszawie, Strasse der Polizei (Al. Sencha) 23 lub w jakiegokolwiek komendancie policyjnej. Osoby, udzielające pomocy lub schronienia Damięckiemu i Górskiej po opublikowaniu niniejszego obwieszczenia, będą karane. (1, który dotychczas pomógł Damięckiemu, unikną kary, o ile na podstawie tego obwieszczenia udzielą niezwłocznie policyjnej informacji).

Za informacje prowadzące do ujawnienia mordercy, wyznaczona nagroda w wysokości

ZI. 3.000.—

Nagroda ta przeznaczona jest wyłącznie dla osób cywilnych. Urządkiem służby policyjnej i NSD prawo do niej nie przysługują. Wypłata nagrody nastąpi z wyłączeniem drogi prawnej.

Warschau, den 8. März 1941.

(-) **MODER**
Stabschef

Warszawie u dyrektora A. Zelwerowicza. Mimo kuszących propozycji i dyrektora A. Zelwerowicza i dyrektora A. Szyffmana, pozostała przez 2 lata w Teatrze Wileńskim, gdzie zadebiutowała dużą rolą Katarzyny w "Maturze" Fodora. Dyrektor Janusz Warnecki zaangażował Irenę do teatru we Lwowie. Po roku zabrał nieliczną grupę aktorów wraz z Ireną do nowopowstającego Teatru "Buffo" w Warszawie. Prowadził go wspólnie z Julianem Tuwimem. Tu zagrała między innymi Madzię w "Porwaniu Sabinek". Tu poznała i wyszła za mąż za Dobiesława Damięckiego - uczestnika dwóch powstań śląskich, legionistę, prezesa ZASP-u.

Na początku działań wojennych w 1939 roku Damięcki wraz z grupą aktorów opuścili Warszawę, udając się na wschód. Dotarli pieszo aż do

miejsowości Sarny. Ponieważ 17 września wkroczyła Armia Czerwona, więc cała grupa wróciła do okupowanej już Warszawy.

W czasie okupacji wraz z mężem występowała czynnie w ruchu oporu. Po likwidacji Igo Szyma, kierownika Teatru m. Warszawy 7 marca 1941 roku byli ścigani listami gończymi. Do roku 1944 ukrywała się z mężem we wsi pod Ostrowcem Świętokrzyskim, pod nazwiskiem J. Bojanowski. W tym czasie przychodzą na świat dwaj synowie Damian i Maciej.

Po zakończeniu działań wojennych oboje znaleźli się w Łodzi w Teatrze Wojska Polskiego. Po licznych sukcesach mąż w sezonie 1948-50 obejmuje dyrekcję Teatru "Rozmaitości". Niespodziewana afera UB, a po 5 tygodniach przesłuchań oboje zostali zwolnieni z etatów, mimo licznych przeprosin za nieporozumienie. Kolega Stanisław Kwaśkowski, aktualny dyrektor Teatru "Wybrzeże" zatrudnia oboje. Mąż, po bardzo ciężkiej chorobie umiera 10 kwietnia 1951 roku.

W latach pięćdziesiątych, po śmierci męża, pracuje jako aktorka, reżyserka i dyrektor w Koszalinie i Białymstoku. Po sześciu latach dyrektorowania wraca do Warszawy. Dyrektor Czesław Szpakowicz angażuje Irenę do Teatru Komedia. Wraz z teatrem odbywa dwa turne po USA i Kanadzie. Po odejściu dyrektora Szpakowicza przenosi się do Teatru Dramatycznego, do którego angażuje ją dyrektor Jan Świdorski. Jednocześnie cały wolny czas poświęca reżyserii w różnych ośrodkach teatralnych; ustawiczne podróże, harówka, ale i sukcesy ogromnej natury artystycznej. Dorobek teatralny - to 66 większych i wielkich ról oraz 46 premier wyreżyserowanych sztuk. W 1981 roku wycofała się z aktywnego życia teatralnego. Synowie Damian i Maciej są także aktorami, a wnuk Grzegorz również wstąpił do PWST.

Leopold Szczerbicki w 1932 roku wstępuje na Wydział Prawny USB - tylko na jeden semestr. W 1934 roku zda egzamin na studia do CIWF w Warszawie i kończy je w 1937 roku. We wrześniu 1937 roku rozpoczyna pracę w Liceum i Gimnazjum im. Stefana Batorego w Wołkowysku. W roku 1935 odbywały się Halowe Mistrzostwa Polski w Przemyślu. Leopold wówczas zdobył złoty medal w skoku w dal oraz srebrny za drugą lokatę w biegu na 50 m. W 1936 roku równolegle z igrzyskami odbywał się w Berlinie Światowy Kongres Wychowania Fizycznego - uczestniczyła w nim również delegacja z Polski. Wśród wybrańców był

również Szczerbicki. Wszyscy uczestnicy kongresu byli na olimpiadzie w charakterze widzów. Zawody były wspaniałe, pozostawiły niezatarte wrażenia. Bardzo chętnie chodził na pokazy metodyczne, na nich prezentowano nowinki z zakresu praktyki treningu sportowego oraz nauczania na lekcjach wychowania fizycznego. Wiedza ta przydała się w późniejszej pracy.

Po powrocie z olimpiady - nauka i końcowe egzaminy. Pracując w Wołkowysku, nie rezygnuje ze startów na bieżni. Pracując w AZS w Wilnie spotyka Janusza Malinowskiego, z którym startuje w sprinterskiej sztafecie 4 x 100 m. Wybuch wojny przerwał rozwój kariery sportowej. Okres okupacji przebywa w obozie cywilnym na Węgrzech. Powrócił do kraju w 1945 roku. Osiedlił się w Olsztynie, gdzie podjął pracę w Liceum Ogólnokształcącym Nr 1 w charakterze nauczyciela wf i równocześnie prowadził szeroką działalność w klubach sportowych. Organizuje Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki. W roku 1950 przechodzi z kuratorium (gdzie pełnił funkcję wizytatora wf) na stanowisko kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Działa bardzo aktywnie w AZS jako działacz organizator i trener sekcji 1. Ofiarny i lubiany przez studentów szkoleniowiec skupiał zawsze wokół siebie dużą grupę utalentowanych zawodników. Równocześnie pełni różne i odpowiedzialne stanowiska w Prezydium Wojewódzkiego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki. W Okręgowym Związku Lekkiej Atletyki pełnił funkcję wiceprezesa sportowego, przewodniczącego kolegium sędziów i trenera koordynatora. Przez wiele lat jest szkoleniowcem na kursach organizowanych przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego w Olecku, Sopocie i Giżycku. W roku 1985 upływa 40 lat pracy dydaktycznej, sportowej i społecznej w różnych organizacjach sportowych i 35 lat pracy w Akademii Rolniczo Technicznej w Olsztynie. Posiada odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal 10-lecia Polski Ludowej, Złotą Odznakę Zasłużonym dla Warmii i Mazur, Złotą Odznakę AZS, Złotą Odznakę PZLA, Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, Medal - Działacz Kultury Fizycznej i Turystyki woj. olsztyńskiego, Złotą Odznakę Uczelni, Zasłużony Sędzia Międzynarodowy PZLA, Medal 100-lecia Sportu Polskiego.

Witold Łokuciewski urodził się 1 lutego 1917 roku w Kamieńcu w ZSRR. W roku 1935 ukończył szkołę średnią w Oszmianie. We wrześniu 1935 roku został przyjęty do Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie, którą ukończył w stopniu podporucznika pilota w 1938 roku. Po szkole otrzymał przydział do Pierwszego Pułku Lotniczego w Warszawie. W okresie wojny został przydzielony do 112 eskadry Brygady Pościgowej, broniącej obszaru Warszawy. Podczas lotu 5 września 1939 roku w rejonie Wyszkowa w towarzystwie dwóch kolegów natknęli się na 9 hitlerowskich Dornierów zmierzających z ładunkiem bomb na Warszawę.

Witold zestrzelił wówczas jednego z nich, ale w walce powietrznej niestety wówczas zginął porucznik Stefan Okrzeja. Bombowce nie dotarły do Warszawy, gdyż pozbywając się bomb salwowały się ucieczką.

Po kapitulacji przez Rumunię trafił do polskiego wojska we Francji. tam latał na samolocie Morane 406, a po upadku Francji 17 czerwca przedostał się do Anglii jak wielu Polaków. Witold został przydzielony do Dywizjonu 303 pod egidą kapitana Witolda Urbanowicza. We wrześniu 1940 roku został udekorowany przez Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego najwyższym odznaczeniem Rzeczypospolitej - Krzyżem Orderu Virtuti Militari. W grudniu 1940 roku na lotnisku Northolt pod Londynem gen. Sikorski udekorował go po raz pierwszy Krzyżem Walecznych, a w lecie 1941 roku po raz drugi. W obronie Anglii stracił 9 samolotów na pewno oraz 3 prawdopodobnie. Dwukrotnie ranny. W dniu 13 marca 1943 roku został zestrzelony w czasie walki powietrznej nad północną Francją i osadzony wraz z innymi lotnikami alianckimi w obozie jenieckim w Żaganiu. Ucieczka z obozu Stalag Luft 3 nie udała się, ponownie ujęty został odstawiony do obozu. Powraca do Anglii w roku 1945. Po wojnie powrócił do kraju w 1947 roku. W latach 1947-56 okresowo pracuje w aeroklubie lubelskim i spółdzielczości pracy. W latach 1956-69 w lotnictwie wojskowym jest już płk.pilot. W latach 1969-72 jest attache wojskowym, morskim i lotniczym Ambasady PRL w Londynie. W 1974 roku został przeniesiony do rezerwy. Pracuje społecznie w ZBoWiD, gdzie jest członkiem Prezydium Rady Naczelnej oraz wiceprezesem Zarządu Wojewódzkiego w Warszawie. Członek Związku Inwalidów Wojennych, przewodniczący Komisji Historycznej Zarządu Okręgu Wojewódzkiego, przewodniczący jury konkursu na wspomnienia okresu wojny.